

MIKKELIN KAUPUNKI KAUPUNKIKEHITYS- LAUTAKUNTA

Kivisakastin viheralueiden saneeraus

TOIMINTAKERTOMUS 2022

Sisällys

KAUPUNKIKEHITYSLAUTAKUNTA (31.10. asti kaupunkiympäristölautakunta)	2
TALOUDEN TOTEUTUMINEN JA OLENNAISET POIKKEAMAT	5
OHJELMAKORTIT	6
HENKILÖSTÖ	13
PALVELUALUEEN JOHTO, STRATEGISET PROJEKTIT JA LENTOASEMA	14
KAUPUNKIKEHITYS-TULOSALUE	16
KAUPUNKIYMPÄRISTÖ-TULOSALUE	20
RAKENNUSVALVONTA-TULOSALUE	29
MAASEUTUTOIMI-TULOSALUE	33
INVESTOINNIT	35

PALVELUSUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN

Vuosi 2022 oli edelleen maailmaa kovasti myllertävä vuosi. Covid-19 virus, eikä sen heijastukset yhteiskunnan toimintoihin poistunut, mutta sen kanssa opittiin vuoden kuluessa elämään. Venäjä hyökkäsi Ukrainaan helmikuussa 2022, mikä muutti rakentamisenkin viitekehystä rajusti. Materiaalien, tuotteiden ja henkilöstön saatavuus heikkeni oleellisesti. Energian hinnat nousivat historiallisen kovasti. Rakentamisen kustannukset nousivat rajusti ja nopeasti. Inflaatio kasvoi historiallisen kovaksi.

Vuosi 2022 oli poikkeuksellinen vuosi yhteiskunnassa, joka vaikutti monipuolisesti koko toimintaympäristöön, yritystoimintaa ja kaupungin omaan palvelutuotantoon. Ihmisten ja elinkeinoelämän asiakaskäyttäytyminen on muuttunut. Toimintaympäristö ja vuorovaikutus digitalisoitui.

Yhteiskunnan ja päätöksenteon digitaalisuus on pysyvää. Päättyneen vuoden aikana palvelualueella ja palvelualueen päätöksenteossa on hyödynnetty uusia tapoja vuoropuhelussa ja sähköisessä kokoustekniikassa. Kaikki yhteiskunnan toimijat, palvelualueen asiakkaat ja tavanomaiset palvelualueen prosessien käyttäjät eivät ole kokeneet muutosta tai digitaalista vuoropuhelua täysin omakseen.

Kaupungin elinvoimaisuuskehityksen, väestökehityksen ja taloudellisen tuloksen näkökulmasta palvelualueella, sen työntekijöillä on keskeinen tehtävä, vastuu ja rooli. Palvelualueen laaja-alaisen perustehtävän ja asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa isossa mittakaavassa onnistuttiin, huolimatta edellä kuvatusta toimintaympäristön häiriötilanteesta.

Ulkoiset asiakkaat ja arvoverkossa toimiminen ovat keskeistä kaupungin elinvoimakehityksen onnistumisen kannalta. Sisäisen asiakkuutena sivistyksen palvelualueen koulut ja päiväkodit kokonaisuutena olivat keskeisiä palvelualueen tuotteita. Tehtävän ja vastuun laaja-alaisuus näkyy kuntalaisille, kesäasukkaille ja yrityksille mutkattomana, hoidettuna ja toimivana arkena jokaisena päivänä.

Mikkelissä käynnistyi ja käynnistettiin useita asumisen kohteita mm. kerrostalorakentamista. Vuoden mittaan tapahtunut loppuasiakkaiden kustannusnousu (mm. pankkien korot, inflaatio) ja yleinen tulevaisuuden epävarmuus hiljensi asuntokaupan Suomessa. Loppuvuodesta Mikkelissä ei juurikaan aloitettu uusia asumisen investointikohteita. Veturitallien alueen kehittäminen yhdessä Suur-Savon Osuuskaupan kanssa oli keskeinen elinvoimakehityksen ponnistus (tätä kirjoitettaessa tiedämme, että Suur-Savon Osuuskauppa vetäytyi hankkeesta tammikuussa 2023).

Kehittämälustojen merkitys myönteisen yritys- ja työpaikkakehityksen sekä kaupungin elinvoimaisuuden kehittämiseksi ovat keskeistä, jolloin myös asioiden ja tekemisien konkreettisuus lyhyelläkin aikavälillä korostuu. Ecosairilassa alueen yritystoiminnan vastaanottokykyä lisättiin avaamalla mm BEM-osaamiskeskus. Ecosairilan kiertotalousklusteri on rakentumassa Metsä-Sairila Oy:n rinnalle ja alueelle on tehty tonttivarauksia. Visulahden teollisuusalueeseen (brändinimenä "Visulahti Itä") on kohdentunut mielenkiintoa.

Asiakasrajapinnassa ja aikataulullisessa reagoinnissa palvelupyyntöihin on edistytty, mutta siinä voidaan edelleen kehittyä.

Jätehuoltoviranomaisen henkilöresurssi eivät olleet koko vuotta käytettävissä, jonka vuoksi päätösten ja ilmoitusten käsittely ruuhkautui. Ruuhkaa saatiin osittain purettua syksyn aikana ja työ jatkuu edelleen. Lain mukainen kompostointi-ilmoitusten vastaanottaminen käynnistettiin. Syksyllä käynnistyi jätehuoltoviranomaisen valtiovarainministeriön rahoittama kehityshanke sähköisten rekistereiden kehittämiseksi.

Rakennusvalvonnan avoimena olevat virat saatiin täytettyä kesän lopussa. Toiminta on normalisoitunut ja asiakasviesteihin reagointi on nopeutunut, joka on nähtävissä asiakaskyselyjen tuloksissa. Rakennusvalvonnan arkiston digitointi jatkuu. Asiakaspalvelun sekä toimintaprosessien kehittämistä tehtiin yhteisissä palvelualueen kehittämishankkeissa.

Vuoden aika seurattiin talouden kehittymistä tiiviisti ja siihen reagoitiin, kehittyen. Johdon ennuste vuoden kuluessa talouden kehittymisestä oli varovainen ja onnistunut. Tulokseen vaikuttivat mm. tiiviinä pidetty oma organisaatio ja ostopalveluiden hallinta.

Talouden toteuma - palvelualueen toimintatuotot olivat n. 50,1 miljoonaa euroa ja toiminnan kulut olivat n. 47,2 miljoonaa euroa. Toimintakatteeksi muodostui n. 3,5 miljoonaa euroa, joka on n. 3,3 miljoonaa euroa lopullista talousarviota parempi. Henkilöstökustannukset toteutuivat n. 0,8 miljoonaa euroa muutettua talousarviota pienempinä.

Talouden ennustettua parempi tulos tarkoittaa jossakin määrin palvelun tai tuotannon tuloksien reivaamista. Henkilökunta ja arvo-
ketju tekivät merkittävän työn tuloksen eteen. Talouslukujen näkökulmasta palvelualueen tulos oli erinomainen.

Saimaanportin Yhtenäiskoulun rakentaminen käynnistyi keväällä 2022. Runko saatiin valmiiksi vuoden 2022 aikana ja vuodenvaihteen jälkeen keskitytään vesikattoon sekä sisätöihin. Koulun suunnittelu on edennyt samanaikaisesti rakennustyön edetessä. KVR-

urakoitsija NCC Suomi Oy on saanut hankkeeseen monia hyviä urakoitsijoita lähialueelta, joka näkyy positiivisesti aluetaloudellisessa mielessä. Uuden koulun on tarkoitus valmistua vuoden 2024 alussa.

Rakennusalalla jatkettiin epävarmuuden ja ylikuumenemisen aikaa. Toimitusketjut alkoivat loppuvuonna normalisoitua ja rakennusmateriaalien hinnan kohoaminen näytti taittumisen merkkejä. Koronan aikaan (2020-) kiihtynyt rakentamisen buumi vaikutti kuitenkin edelleen hintatasoon ja urakoitsijoiden työllisyysasteeseen. Kohonnut hintataso huomattiin mm. Ristiinan päiväkodin kilpailutuksessa, jossa tarjoushinnat nousivat huomattavasti yli talousarvion. Tilauskannan laantuminen tuli kuitenkin äkisti loppuvuodesta 2022, kun urakoitsijoiden edelliset kohteet valmistuivat ja talouden epävarmuus pysäytti uusia investointeja valtakunnallisesti. Vuoteen 2023 siirrytään enemmän "tilaajan markkinana", jolloin hintatasot ovat kilpailutilanteesta johtuen maltillisemmat. Ristiinan päiväkodin osalta kaupunginhallitus päätti kilpailuttaa hankkeen uudestaan vuoden 2023 aikana.

Maatalousyrittäjien lomituspalveluiden toimintayksikön maantieteellinen alue on laaja (21 kunnan alue). Palveluiden yhtenäistäminen ja toimintakulttuurin rakentaminen koko uutta aluetta vastaavaksi oli keskeistä.

Paikkatietoalustan ja karttaohjelmistojen hankinta ("MikMap"-hanke) kilpailutettiin vuonna 2022. Kilpailussa palvelun tuottaja ratkesi ja hankinnan lainvoimaisuus siirtyi vuodelle 2023.

Henkilökunta on laajasti osaavaa ja hyvin sitoutunutta. Henkilöstössä oli normaalin verran vaihtuvuutta. Henkilöstön kokonaismäärä on pysynyt saman kokoluokan suuruisena (Huom. vuonna 2021 henkilöstön kululatiivinen lukumäärä kasvoi lomituspalveluiden ylikunnallisesta organisaatiointegraatiosta johtuen). Digitaalisen kanssakäymisen lisääntyminen ja työtehtävien suorittaminen sähköisin välinein kuormittaa toisella tapaa henkilökuntaa ja työssä jaksamista.

TALOUDEN TOTEUTUMINEN JA OLENNAISET POIKKEAMAT

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen talouden toteutuminen

	TP	TA	TA 2022	TA 2022	TP	Poikkeama	Tot %
	2021	2022	muutokset	muutoksineen	2022	TP/muut.TA	
Toimintatuotot							
Myyntituotot	6 712 957	11 670 800	-180 000	11 490 800	11 426 988	-63 812	99,4
Maksutuotot	2 499 311	2 825 000	45 000	2 870 000	3 153 063	283 063	109,9
Tuet ja avustukset	995 003	947 700	267 000	1 214 700	1 422 667	207 967	117,1
Muut toimintatuotot	33 251 346	34 439 900	-207 600	34 232 300	34 140 381	-91 919	99,7
Toimintatuotot yhteensä	43 458 617	49 883 400	-75 600	49 807 800	50 143 099	335 299	100,7
Valmistus omaan käyttöön	594 839	482 000		482 000	470 427	-11 573	97,6
Toimintakulut							
Henkilöstömenot	9 424 019	14 726 200	-1 191 461	13 534 739	12 736 280	-798 459	94,1
Palkat ja palkkiot	6 835 686	10 972 000	-971 459	10 000 541	9 384 277	-616 264	93,8
Henkilöstösivukulut	2 588 333	3 754 200	-220 002	3 534 198	3 352 002	-182 196	94,8
Eläkekulut	2 295 321	3 247 900	-182 673	3 065 227	2 896 315	-168 912	94,5
Muut henkilöstösivukulut	293 012	506 300	-37 329	468 971	455 687	-13 284	97,2
Palvelujen ostot	20 424 729	23 173 600	352 000	23 525 600	21 482 672	-2 042 928	91,3
<i>josta ulkoiset</i>	18 648 890	21 323 900	352 000	21 675 900	19 825 733	-1 850 167	91,5
<i>josta sisäiset</i>	1 775 840	1 849 700		1 849 700	1 656 939	-192 761	89,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	6 156 823	6 382 200	-371 000	6 011 200	6 390 520	379 320	106,3
Avustukset	1 154 069	1 446 900	-100 000	1 346 900	1 148 696	-198 204	85,3
Muut toimintakulut	5 369 497	5 441 400	186 900	5 628 300	5 313 877	-314 423	94,4
Toimintakulut yhteensä	42 529 137	51 170 300	-1 123 561	50 046 739	47 072 044	-2 974 695	94,1
Toimintakate	1 524 319	-804 900	1 047 961	243 061	3 541 482	3 298 421	1457,0

Henkilöstömenot toteutuivat n 800 t euroa talousarviota pienempänä. Suhtautuminen rekrytointeihin oli kriittistä ja vastaavasti palvelusaatavuudessa tämä kehitys näkyi. Ylläpidon indeksien korjaus (ylöspäin) vaikuttivat panoskustannuksiin syksystä alkaen. Lämmön kustannuskehitys oli ennustettavissa. Laajemmin kulurakenne toteutui talousarvion mukaan ennakoidusti. Palveluiden ostot alittuivat mm. asiantuntijapalveluiden oston osalta. Joukkoliikenteen kustannukset kasvoivat arvioidusta. Palvelualueen sisäisiä (tulosalueet) määrärahasiirtoja tehtiin.

Saimaan rannalle, Pappilanselälle sijoittuneen ja myöhemmin peruuntuneen yksityisen kaupallisen satamahankkeen käsittely on kärjäoikeudessa kesken.

OHJELMAKORTIT

1. HYVÄN ELÄMÄN OHJELMA

Painopiste: Sujuva ja turvallinen elämä vauvasta ikäihmisiin			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteuma 31.12.2022
Fyysinen, psyykinen, sosiaalinen turvallisuus	Maatalousyrittäjien sijaisapu-lomitus / maaseutuasiamies	sijaisapu-lomitus päivät / vuosi	tot. 7781 päivää

2. KESTÄVÄN KASVUN OHJELMA

Painopiste: Terveellinen ja turvallinen ympäristö			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteuma 31.12.2022
Liikennepäästöjen vähentäminen	ELY-keskus poisti kaudelle 2019-20 omasta alueurakasta tehostetun hoidon talvipyöräilyreitit. Verkostollisesti kaupungin kokeilureitit yhtyivät ELY-keskuksen vastaaviin kokeiluihin. Kaupunki poisti tehostetun kunnossapidon kokeilureitit eo. ja taloudellisista syistä jo kaudelle 2021.	Ei mittaria.	Tehostettua hoitoa ei ollut.
	Joukkoliikennepalveluiden kehittämisellä parannetaan edellytyksiä yksityisautoilun vähentämiseksi. Henkilöresurssit ovat pienemmät vuonna 2022. 2021 alkavien liikennöintisopimusten myötä merkittävä lisäys biokaasun käyttöön, ja trendi jatkuu vuonna 2022. Lisäksi täyssähköbussien käyttö lisääntyy.	Joukkoliikenteen matkamäärät. Biokaasun käyttö (vrt. fossiilinen diesel) 2021 alkavissa sopimuksissa ja täyssähköbussien liikennöinti rinnalla 2022.	Uusi kilpailutus keskeytettiin ja kalusto sekä päästövaatimuksia helpotettiin maailman tilanteen johdosta (kaluston saatuus heikentynyt oleellisesti). Uuden kilpailutuksen osalta toimeenpano on kesken markkinaoikeuden käsittelyn vuoksi. Päätös saataneen Q1/23.
	Virkamatkat tehdään ensisijaisesti kaupungin omilla biokaasuautoilla tai julkisilla liikennevälineillä. Käytössä on viisi yhteiskäyttöautoa. Käyttökapasiteetti muina kuin loma-aikoina on korkealla.	Virka-autojen käyttöasteen nosto. Polttoaineena käytetään pääsääntöisesti biokaasua.	Yhteiskäyttöautoista (virka-autot) kaksi kilpailutettiin syksyllä, mutta tarjouksia kaasuautoista ei tullut. Leasingsovimuksia jatkettu, ja uusi tarjouksia pyydetään suoraan autoliikkeestä. Ratkaisu tehdään talousnäkökulmasta.
Vesistöjen laadun parantaminen ja pohjavesiriskin vähentäminen	Vesistöjä pilaavien tai riskiä aiheuttavien toimintojen poistaminen tai riskin vähentäminen. Hulevesijärjestelmien rakentaminen siten, että vedet johdetaan vesistöihin puhtaimpina.	Hulevesitoimenpiteet.	Katusaneeraushankkeissa rakennetaan uutta hulevesiputkistoa ja hulevedet ohjataan hallitusti viivytysaltaiden kautta luonnon vesistöihin.
Ilmanlaadun parantaminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	Alue-urakoiden hiekanpoiston aloittamisen ajankohtaa täsmennetään olosuhteiden mukaisesti. Urakoitsijoiden toimenpideaika esim. Hiekanpoiston osalta on kaksi viikkoa.	Toteuttamisaika 14/vrk.	Hiekanpoistoon toteutunut kahdessa viikossa. Lumisadan johdosta katkaistiin hiekanpoisto ja jatkui sovitusti niin, että hiekan poistoon käytettiin 14 vuorokautta.
	Kaupunkikonsernin ja -yhtiöiden (omistus >50%) uudet autot hankitaan kotimaista ja päästötöntä energiaa käyttävinä (esim. biokaas-	Pääpolttoaineina fossiilista Be/DI- käyttäviä autoja ei hankita.	Autojen hankinta-ajat ovat viivästyneet tai saatavuutta ei ole esim. yhteiskäyttöautot. Kotimainen ja päästötön ener-

	su, sähkö). / Kaupunkikonserni; Hankintapalvelut ja kaupunkikonsernin yhtiöt		gia on ollut määrittelynä.

Painopiste: Elinvoimaisuus			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteuma 31.12.2022
Maapolitiikka	Uuden maapoliittisen ohjelman valmistelu vastaamaan tulevaisuuden vaatimuksia. / Maankäyttöjohtaja	Maapoliittinen ohjelma valmistuu ja viedään valtuuston päätettäväksi vuoden 2021 aikana.	Toteutunut (Kv 25.4.2022).
	Päivitetään valtuuston hyväksymät tontinluovutusperiaatteet. / Maankäyttöjohtaja	Tontinluovutusperiaatteet valtuuston hyväksyttäväksi vuoden 2021 aikana.	Toteutunut (Kv 24.1.2022). (Tontinluovutusperiaatteiden ja -hinnaston sisällöntarkastus on tavoitteena talven 2023 aikana.)
	Ennakoiva ja strategiaa tukeva raa-kamaan hankkiminen ja myyminen. / Maankäyttöjohtaja	Maahankinnat ja myynnit Satamalahden kehittämiseksi.	Toteutunut (Kv 13.6.2022/VR-Yhtymä Oy:n maakauppa, allek. 12.8.2022) ja Väyläviraston maakauppa toteutuu talven 2023 aikana.
Matkailun edistäminen	Urpolan Luontokeskuksen toimintaa kehitetään edelleen mm. vuosittain vaihtuvilla näyttelyillä ja palveluilla. Luontokeskus on yksi kolmesta Saimaa Geopark Visitor Centeristä, jossa ovat näkyvillä geologia, luonto, matkailu ja luontokasvatus. Keskus palvelee monikielisesti mm kansainvälistä matkailua.	Urpolan luontokeskuksen toiminnan tunnettuuden lisääntyminen ja kävijämäärän kasvu. Kävijämäärän seuranta (kotimaiset/ulkomaiset, ryhmät jne.). Kajakki- ja soutuvene-uokrauksen kehittymisen seuranta. Asiakaspalaute uusista näyttelyistä -> kehittämisideat	Urpolan luontokeskus oli auki kesäajan suunnitellusti. Vierailijoiden viiptymisiä ja toiminnallisia mahdollisuuksia on lisätty. Matkailuinvestointimäärärahalta tehtiin Kivisakastin viheralueiden peruskunnostus, samalla uusittiin kohdevalaistusta nykyajan vaatimustason mukaiseksi. Viimeistelytöitä tehdään keväällä 2023. Lisäksi kolmen matkailukohteen laiturit uusittiin.
	Rakennamme ja tuomme osaltamme Urplanjokilaakso - Kaihun matkailukokonaisuuden kehittämistä ja toiminnallisuutta. Saimaa Central park –hanke käynnissä Kenkäveron ja Kaihun alueella.	Kävijämäärän kehittyminen.	Urplanjokilaakso-Kaihun alueen tunnettavuus ja saavutettavuus on parantunut mikä näkyy kävijämäärässä positiivisesti. Urplanjoen ennallistaminen ja patojen poisto valmistui 2022 syksyn aikana, viimeistelytöitä tehdään vielä keväällä 2023.
	Huolehditaan vesimatkailun kasvun mahdollisuuksista mm. retkisatamaverkostoa ja opastausta parantamalla. / Saimaa Geopark, retkisatamaverkko	Kunnostettujen kohteiden (4 kpl) määrä.	Osallistuttiin Pidä Saaristo Siistinä ry:n hankkeeseen retkisatamien laitureiden ja rakenteiden kunnostamiseksi. Hanke aika 2022-24.
Resurssitehokkuus	Jättemateriaalien tehokkaampi hyödyntäminen. / Metsäsairila Oy	Jätteen vastaanotto ja lajittelukeskuksen tunnettavuuden ja käytönoton varmistaminen Metsä-Sarilassa. Uusia materiaalien kierrätyksen käynnistymisiä.	Kieppiä eli Lajittelu- ja kierrätyskeskuksen pientuojien uutta vastaanottoaluetta on mainostettu ja asiakkaat ovat alkaneet löytää sen hyvin. Materiaaleille etsitään koko ajan uusia taloudellisteknisesti järkeviä hyödyntämismahdollisuuksia. Jäteasfaltin sekä kattohuovan toimittaminen materiaalihyötykäyttöön on käynnistynyt. Mikkelin kaupungin purkukoh-teissa hyödynnetään materiaa-

			leja joko kaupungin omassa toiminnassa tai myydään toimintakeskuksen kautta. Tämän jälkeen kaikki purkujätteet toimitetaan Metsäsairilaan.
	Biohajoavat jätteet (biojäte, vihermassa, jätevesiliete yms.) käsitellään biojalostamossa (biokaasun tuottaminen). Ravinteiden kierrätys tehostuu. Liikennebiokaasun tuotantokapasiteetti on käytössä. Liikennebiokaasun käytön lisääminen konsernin omissa ja kilpailuttamissa kuljetuksissa. / konserni, hankintayksikkö, palvelualue	Jätteen vastaanoton tehostaminen Metsäsairilassa.	Bioperäisiä materiaaleja on otettu biokaasulaitoksella vastaan aiempaa enemmän ja kasvu jatkuu myös tulevaisuudessa. Liikennebiokaasun tuotanto on kasvanut. Konsernissa on myös muiden toimijoiden puolesta lisätty kaasun käyttöä ajoneuvoissa.
	Asumisen jäte hyödynnetään materiaalina tai energiana mahdollisimman tehokkaasti. Kehitetään materiaalien hyödyntämisen lähtökohtia. / Metsäsairila Oy, hankintayksikkö, palvelualue Jäteviranomaisen alueelliset tarkastuskierrokset / aluevalvontakäyntejä keskittyen jätehuoltomääräysten toteutumiseen sekä rakennetun ympäristön valvontaan. / Jäteasian-tarkastaja, rakennusvalvonta.	Asumisen jätteen hyödyntäminen n 98 % Kiinteistöjä kohdekäyntialueilla 100 kpl / vuosi.	Metsäsairilan järjestelmään tulevasta asumisesta syntyvää jättestä hyödynnetään lähes kaikki, joko materiaalina tai energiana. [Vuoden 2020 lukema on 97,62 %, josta puutuu SER sekä vaaralliset jätteet ja pientuojien puutarhajätteet, joiden avulla prosentti yli 98 %:n.] Toteutunut osittain 30 kpl keväällä, viranomaisressursissa alkukesästä lähtien vajausta. Alueellisia kompostointitarkastuskierroksia ei toteutettu, mutta kiinteistöjen kompostointia selvitettiin jätehuoltoviranomaisen hakemusten sekä päätösten yhteydessä.
	Ylijäämämaiden sekä tiilen ja betonin jalostus hyötykäyttöön, esim. EcoSairilan rakentamiseen. Purkumateriaalin hyödyntäminen kohteessa esim vanha putsarin alue sekä uudelleen käyttämällä rakennusosina tai materiaalina / Talonrakennuspalvelut, Metsäsairila Oy, hankintayksikkö, palvelualue	Materiaalivirtojen kartoittaminen ja hyödyntämistasteen nosto CityLoops hankkeen Asfalttirouhe uusiokäytetään uudessa asfaltissa tai kerrosmateriaalina.	On osallistuttu CityLoops hankkeeseen. Kaikki katukohteiden käyttökelpoiset maamassat ajettiin uusiokäyttöä varten vanhan jätevesipuhdistamon alueelle. Metsäsairila jalostaa tulevan betonin sellaiseksi, että sitä voidaan hyödyntää maarakentamisessa. Käynnistynyt: jäteasfaltin toimittaminen uuden asfaltin valmistukseen sekä kattohuovan toimittaminen materiaalihyötykäyttöön.

Painopiste: Kaupungistuminen			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteuma 31.12.2022
Saavutettavuus	Joukkoliikennepalveluita kehitetään asiakaslähtöisesti kaupunkiympäristön muutokset huomioiden. -Paikallisliikenteen palvelutasouudistuksen mukaista liikennöintiä kehitetään edelleen. -Biokaasun käyttöä edistetään. Täyssähköbussien liikennöinti-markkinoille tuleminen.	Joukkoliikenteen matkamäärät koronatilanteen elvyttyä. Mobiilimaksamisen ja Walthi-kortin käytön lisääminen. Joukkoliikenteen näkyvyyden ja profiilin nosto	Joukkoliikenteen matkustajamäärät ovat nousussa, mutta ei vielä tasolla "ennen koronaa" aikaan. Tähän vaikuttavat etäopetuksen määrän kehittyminen, maahanmuuttajien määrän kasvu sekä KelaOpiske-

	-Joukkoliikenteen helppokäyttöisyyttä kehitetään huomioiden mm. maksutavat, myyntikanavat, informaatiojärjestelmät sekä viestintä ja markkinointi. / henkilöliikennepalvelut, logistiikkapäällikkö		lji –lippu-uudistus. Käyttövoimana biokaasu tai sähkö ei kasva bussikannassa, hankinnan esteenä bussien yleinen markkinatilanne sekä tekninen valmistus ja kehitys. Lipputuotteissa siirrytty ID-kantaan, joten asiakkaan kannalta on suuntana helppokäyttöisyys. Informaatiojärjestelmä ja tiedotus vaativat edelleen lisäponnisteluja. Joukkoliikenteen seudullinen hankinta ja suunnittelu yhteistyössä Pohjois-Savon Ely-keskuksen kanssa.
Palvelujen digitalisointi ja palvelumuotoilu	Sähköisen allekirjoituksen mahdollisuudet rakennettujen kiinteistöjen ja asunto-osakkeiden kaupoissa sekä tilavuokrasopimuksissa nopeuttaa asiakaspalveluprosessia. Digitaalisen palvelun käyttöönotto selvityksen alla kaupunkiorganisaatiossa. /palvelujohtaja Koulutilojen iltakäytön tehostaminen tekniikan ja resurssien osalta. Osa kouluista henkilöresurssin varassa. Pyritään mahdollistamaan lukituksen/etähallinnan kautta. Eriytynyt kehityskohde ja pilotti on rakenteilla oleva eteläinen aluekoulu (Urpola), jonka käytön tulee olla sisällöltään ja toimijaryhmältään laaja-alaista, päivä/viikko/kuukausitasolla kohdetta laajasti hyödyntävää. Koulu on kohteessa päävuokralaisen asemassa. /palvelujohtaja - Tapahtumasivusto-verkkopalvelu www.mikkeli.fi -sivustolla: Aluevarausten ohjaaminen ja keskittäminen jatkuu. Asiakasohjaus keskiössä. / Palvelujohtaja -Torivarausten kehittäminen ja siirtyminen digiaikaan. Osa organisaation, keskitettyä, sähköiset järjestelmät -kartoitustyötä. /	Sähköisten allekirjoitusten kappalemäärät, kun palvelu käytössä. Tavoite: Varausasteen nostaminen prosessien kehittymisen myötä ja uudenlaisen toimintamallin omaksuminen omassa organisaatiossa. Käyttäjien kulkeminen tiloissa turvallisesti ja helposti kulunhallinnan suunnittelun avulla. - Tapahtumalupa-anomusten tavoitteellinen keskittäminen verkkoon. -Tavoitteena asioinnin nykyaikaistaminen ja palvelutehokkuus	Sähköinen allekirjoitus otettiin käyttöön syyskaudella 2023. Koulutilojen iltakäyttö lisääntynyt, koska toimijat ovat osittain siirtyneet pois omista tiloistaan, erityisesti satelliittipitäjissä. Tilojen markkinointia tulee silti tehostaa. On demottu omavalvonta -periaatetta, jossa käyttäjä vastaa tilojen siisteydestä iltakäytön aikana. Malli jatkuu, koska se on toimiva. Tapahtumalupa-anomukset ovat pääsääntöisesti verkkopalvelussa.

	palvelujohtaja - Uuden paikkatietojärjestelmän mahdollisuudet vuokraus- ja käyttöpöpalvelujen toiminnoissa.	-Digitalisoitumisen aste torivaraajien osalta vrt. Aiemmat vuodet	Prosessin kehittäminen jatkuu. Paikkatietojärjestelmä tuo apuja toimintoihin. Lisäksi myyntikohteet tulevat näky-mään keskitetysti tonttimarkki-nointi -portaalissa. MikMap-hankinta on käynnissä, vuokraus- ja käyttöpöpalveluiden hyödynnettävyys ratkeaa han-kittavan järjestelmän ominai-suuksien myötä.
	Jätehuollon valvonta ja sähköinen informaationäkymä - hanke. Jäte-huoltopalveluiden paikkatiedon parantaminen sekä viranomaisval-vontatietojen yhteen liittäminen / jätehuoltoviranomainen. Valtiova-rainministeriö myöntänyt avustusta hankkeelle 83300e, omarahoitus-osuus 14700e, yht 98000e, toteu-tus 30.10.2023 mennessä. Biojäterekisterin luominen /jäteasiatarkastaja - Rakennusvalvonnan paperiarkis-ton digitointi ja asiakirjakaupan avaaminen Asiakirjapyyntöjen siirtyminen kuntalaisten saavutet-tavaksi sähköisen asiakirjakaupan kautta. / rakennusvalvonta ja kau-pungin arkistopalvelut.	Viranomaisvalvonta-tiedot karttaohjelmaan. yli 10000 asukkaan taajamassa olevien kiinteistöjen biojätetie-torekisteri Digitoituja hyllymetrejä. Asiakirjakaupan avaa-minen	Projektihenkilön aloitti alkusyk-systä hankkeessa ja projektityö käynnistynyt. Rekisterin lähtötietojen paran-nusta tehty. Tiedotettu ja käynnistetty ja kompostointi-ilmoitusten vas-taanotto. Digitointi käynnissä. Digitoidut asiakirjat siirretään kaupungin sähköiseen arkistoon sitä mu-kaan, kun niitä saadaan digitoi-tua. Toteutunut: Kauppa avattu sähköisesti saapuneille lupaha-kemuksille.
	Sähköinen maataloustukihaku / maaseutujohtaja	Sähköisten hakemusten prosentuaalinen määrä vuositasona. tavoite 95%	toteuma 96 %
Kestävä kehitys ja ilmas-tomuutoksen torjunta	Uusien kohteiden toteuttaminen A-energialuokan kohteina / Talonra-kennuspalvelut	Vuosittain toteutuneiden kohteiden määrä per kaikki uudiskohteet	Saimaanportin yhtenäiskoulun rakentaminen aloitettiin A-energialuokan kohteena.
	Parannetaan sähköautojen lataus-pisteiden kattavuutta, toteuttamal-la latauspisteitä julkisiin kohteisiin. Laaditaan suunnitelma ja toteutus-aikataulu kiinteistön omistajille tulevasta sähkölatauspistevervoit-teiden täyttämisestä.	Toteutetut latauspis-teet per vuosi.	Satamaan on valmistunut säh-köautojen latauspiste ulkopuo-lisen investorin toimesta. (Tes-la). Virastotalolle on kilpailutettu latauspiste. Toteutus jatkuu vuonna 2023.
	Tarjotaan turvallisia pyöräparkkeja julkisissa kohteissa.	Toteutetut kohteet per vuosi.	Selvityksessä kirjaston edustalle pyöräparkki.
	Osallistetaan kiinteistön käyttäjät (kuten koululaiset) kulutuksen	Toteutetut kohteet per vuosi.	Rantakeitaalle toteutettiin infonäyttö aurinkopaneelien

	vähentämiseen kertomalla rakennusten kulutuksesta esim. infonäytöillä.		tuotosta ja rakennuksen kulu- tuksesta.

3. ELINVOIMAOHJELMA

Osaaminen ja TKI-toiminta			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteuma 31.12.2022
EcoSairila - kehittämislusta	Tontinluovutukset mahdollistetaan infran rakentamisella. Osa tonteista siirretään erillisellä kiviaineksen hyödyntämissopimuksella palvelun tuottajien pitkäaikaiseksi tuotanto-alueeksi (palautuu kaupungille esim 7 vuoden kuluttua tasattuina). / Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue	Käyttöönotettavaa ja tontitettavaa korttelia on 3 hehtaaria.	Käyttöönotettavaa aluetta on valmiina 6 hehtaaria.
	Alueen tonttien varaaminen ja käyttöönotto on käynnissä. /Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue	2 kpl v. 2022	Alueelle on 2 tonttivarausta Salttisenkadun alueelta ja Palvasenkadun alueelta neuvotelut aloitettu tonttivarauksesta.
	Uusien yritysten lokalisointi EcoSairilaan. /Mikkelin kehitysyhtiö MikseiMikkeli Oy	2 kpl v. 2022	MikseiMikkelin kautta alueelle on saatu 3.

Painopiste: Asiakslähtöiset yrityspalvelut			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteuma 31.12.2022
Sujuvat sijoittautumis- palvelut, joustava ja enna- koiva kaavoitus	Asiakaspalveluprosessin tehostaminen: kaavoitus –tontin luovutus – rakennuslupa.	Kaupunki myy ja tarjoaa tehokkaammin eri käyttö- tarkoituksiin tontteja. Pientalotonttien varaajien asiakastytyväisyyskysely. Rakennusvalvonnan pysyvä (luvan saaneet) asiakastytyväisyyskysely.	OKT-tonttimarkkinointia tehostava työ on aloitettu Kv:n päätöksellä (§ 28, 21.3.2022) ja K- ja T-tonttien myynti on parantunut MikseiMikkelin ja ASTO:n tulosityksiköiden yhteistyöllä. Asiakastytyväisyyskysely voidaan liittää uuteen paikka- tieto- ja kartastojärjestel- mään. Toteutunut: Lähetetään jokaisen lupapäätöksen jäl- keen. Jatkuva seuranta ja palautteen läpikäynti henki- löstöpalaverissa. Palvelualue osallistui ”Kestä- vän maankäytön malli” - kehittämishankkeeseen yhdessä Hämeenlinnan kau- pungin kanssa.
Työelämän tarpeista lähtevä koulutus	Täydennyskoulutusta suunnitellaan ja järjestetään työntekijän koulu- tustarpeen mukaisesti /maaseutujohtaja ja maaseutu-	1 päivä / työntekijä 1 koulutus / työntekijä tiedottaminen / lakimuu-	Rakennusvalvonnan henkilös-

	asiamies Rakennusvalvonnan asiakaspalvelukoulutus sekä tietomalli, lakiasiat ja tekniikkakoulutukset. /Rakennusvalvonta Viranomaisen informaatiotiedottaminen oleellisten lakimuutosten yhteydessä alueen ammattihenkilöille asiakokonaisuuksittain. /Rakennusvalvonta	tos	tö osallistunut rakennusvalvonnan tietomallikoulutuksiin. Asiakaspalvelukoulutuksen infot henkilöstöpalavereissa. Rakentamislainsäädännön muutoksen infotilaisuuksiin osallistuttu. Nettisivuja päivitetään aktiivisesti eikä rakennusvalvonnan sähköpostijakelutiedote postituslista avattu. Järjestetään koulutustilaisuus, kun laki vahvistetaan.

HENKILÖSTÖ

Kaupunki päivitti etätöyösojimuksen ja sen periaatteet. Henkilöstöllä oli laajasti etätöyösojimuksen mukaista työskentelyä.

Lomituspalveluiden laaja vastuualue muodosti yhtenäisiä työskentelyn käytänteitä ja palveluportfoliota.

Asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen henkilöstömenoja oli budjetoitu 13,53 milj. euroa. Henkilöstömenojen toteutuma oli 12,74 milj. euroa, mikä oli n. 27 % toteutuneista toiminnan kuluista.

Palvelualueelle siirtyi yleishallintopalveluista henkilöstöä, jotka olivat jo yksiköissä työskennelleet.

ASUMISEN JA TOIMINTAYMPÄRISTÖN PALVELUALUE	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä
Hallinto	5	2	7
Kaupunkikehitys	38	1	39
Kaupunkiympäristön elinkaari palvelut	34	2	36
Rakennusvalvonta	14	4	18
Maaseutu- ja lomituspalvelut	140	38	178
Palvelualue yhteensä	231	47	278

PALVELUALUEEN JOHTO, STRATEGISET PROJEKTIT JA LENTOASEMA

Esimiehenä toimi kaupunkikehitysjohtaja.

TALOUDEN TOTEUTUMA LAUTAKUNTA JA JOHTAMINEN	TA 2022	TA muutokset 2022	TA muutokseen 2022	TP 2022	EROTUS	TOT %
TULOSALUE YHTEENSÄ						
Toimintatuotot	20 000	0	20 000	160 850	140 850	804,2
Valmistus omaan käyttöön	80 000	0	80 000	120 050	40 050	150,1
Toimintakulut	-2 874 700	271 688	-2 603 012	-2 009 364	593 648	77,2
Toimintakate	-2 774 700	271 688	-2 503 012	-1 728 464	774 548	69,1
Lautakunta ja jaostot						
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	
Toimintakulut	-71 100	0	-71 100	-45 287	25 813	63,7
Toimintakate	-71 100	0	-71 100	-45 287	25 813	63,7
Johtaminen						
Toimintatuotot	20 000		20 000	160 440	140 440	802,2
Valmistus omaan käyttöön	80 000		80 000	120 050	40 050	150,1
Toimintakulut	-2 608 600	271 688	-2 336 912	-1 815 580	521 332	77,7
Toimintakate	-2 508 600	271 688	-2 236 912	-1 535 090	701 822	68,6
Aluejohtokunnat						
Toimintatuotot				410	410	
Toimintakulut	-195 000		-195 000	-148 496	46 504	76,2
Toimintakate	-195 000	0	-195 000	-148 087	46 913	75,9

Asumisen ja toimintaympäristön johtoryhmä kokoontui kahden viikon välein. Johtoryhmän kuuluivat tulosaluejohtajat (myös Vesiliikelaitoksen johtaja) ja yksiköiden esimiehet (käytännössä kaikki linjaesimiestehtävissä olevat henkilöt) ja henkilöstön edustaja. Johtoryhmässä käsiteltiin talouden ja toiminnan toteutumista, henkilöstöasioita, hankkeita sekä lautakunnan ja jaoston päätettäviä meneviä asioita.

Maankäyttöryhmä kokoontui läpi vuoden kerran kuukaudessa. Maankäyttöryhmässä on edustus asumisen ja toimintaympäristön palvelualueelta, Mikkelin kehitysyritys Miksei Oy:stä sekä Kiinteistökehitys Naistinki Oy:stä.

Konsernin kiinteistö- ja asumisen yhtiöiden toimitusjohtajat kokoontuivat läpi vuoden kerran kuukaudessa. Ryhmään kuuluivat Naistinki Oy, Kampuskiinteistöjen sekä MOAS Oy, Mikalo Oy ja Aso Oy toimitusjohtajat.

Ecosairilan alueen vastuulliset toimijat kokoontuivat läpi vuoden kerran kuukaudessa. Ryhmään kuuluivat Vesiliikelaitoksen, Kehitysyritys Mikkelimiksei Oy:n, Etelä-Savon energia Oy:n, Metsä-Sairila Oy:n ja BioSairila Oy:n edustajat.

Strategiset projektit

Kalevankankaan urheilu- ja liikunta-alue

Kalevankankaan urheilu- ja liikunta-alueen kehittäminen jatkui edistämällä alueen asemakaavamuutosta, joka mahdollistaa uusien toimintojen sijoittamisen esim. Saimaa-Stadiumin ja raviradan alueelle.

Satamalahti

Satamalahden ja erityisesti Veturitallialueen kehittäminen jatkui tiiviinä yhteistyönä VR Yhtymä Oy:n, Osuuskauppa Suur-Savon ja kaupungin hankkeena. Vuoden 2022 elokuussa kaupunki osti VR:ltä strategisen maa-alueen Veturitallialueelta ja asemakaavoitusta jatkettiin. (Tätä kirjoittaessa tiedetään, että Suur-Savon Osuuskauppa vetäytyi hankkeesta 1/2023.)

Ecosairila

Ecosairilan alue kiinnostaa kiertotalousalan yrityksiä ja Ecosairilaan on tehty kaksi tonttivarausta Mikkelin ulkopuolelta tuleville yrityksille. Lisäksi vuonna 2022 neuvoteltiin 2–3 muun yrityksen sijoittumisesta alueelle. Alueella tutkittiin myös mahdollisuutta uusituvan energian, aurinkosähkön, tuotantoalueena. Erityisesti Salttisenkadun teollisuuden ja varastoinnin korttelialueella aurinkovoiman tutkittiin hyödyntämistä koko Ecosairilan alueen energiantuotannon turvaamiseksi.

Lentoasema

Lentoaseman kehittämiseksi ja kaupallisen liiketoiminnan vahvistamiseksi tehtiin Kehitysyhtiö MikseiMikkelin kanssa hanketyötä. Valtakunnallisesti lentoliikenne ei ole vielä palautunut kansallisesti ja kansainvälisesti koronaa edeltävälle tasolle. Lentoasemalla toimi lentokoulu ja palolento-operaatiot yrityspohjaisesti.

Lentoasema

Vuosi Palvelu	2022			Toteutuma%
	TP -1v	TA	TP	
5150 - Lentoasema				
laskeutumisesta lukumäärä kpl	249,00	2 280,00	312,00	13,68 %
menot / laskeutuminen €/kpl	-2 105,49	-247,68	-1 870,74	755,30 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Toteutuneisiin suoritteisiin on huomioitu kentän ylimääräiset avaukset, palolentotoiminta sekä koululennot. Toteumaan ei ole kuitenkaan huomioitu yleisilmailua, koska näiden osalta ei ole tällä hetkellä mahdollisuutta tarkempaan dokumentointiin. Arviolta yleisilmailuun liittyviä laskeutumisia on ollut 1-7 per päivä eli arviolta n. 1500 laskeutumista vuoden aikana.

KAUPUNKIKEHITYKSEN TULOSALUE

Kaupunkikehitys -tulosalueen esimiehenä toimii maankäyttöjohtaja ja tulosalue jakaantuu kahteen tulosityksikköön:

- Maankäyttö ja kaupunkirakenne
- Vuokraus- ja käyttöpalvelut

TALOUDEN TOTEUTUMA KAUPUNKIKEHITYS	TA 2022	TA muutokset 2022	TA muutokseen 2022	TP 2022	EROTUS	TOT %
TULOSALUE YHTEENSÄ						
Toimintatuotot	36 843 900	-67 600	36 776 300	37 035 171	258 871	100,7
Toimintakulut	-12 753 100	-161 522	-12 914 622	-12 834 149	80 473	99,4
Toimintakate	24 090 800	-229 122	23 861 678	24 201 022	339 344	101,4
Maankäyttö- ja kaupunkirakenne						
Toimintatuotot	3 721 000	0	3 721 000	3 991 042	270 042	107,3
Toimintakulut	-2 084 600	86 921	-1 997 679	-1 712 754	284 925	85,7
Toimintakate	1 636 400	86 921	1 723 321	2 278 289	554 968	132,2
Vuokraus- ja käyttöpalvelut						
Toimintatuotot	33 122 900	-67 600	33 055 300	33 044 128	-11 172	100,0
Toimintakulut	-10 668 500	-248 443	-10 916 943	-11 121 395	-204 452	101,9
Toimintakate	22 454 400	-316 043	22 138 357	21 922 733	-215 624	99,0

MAANKÄYTTÖ JA KAUPUNKIRAKENNE

Tulosityksikkö vastaa kaupungin paikka- ja maastotiedosta, yleis- ja asemakaavoituksesta ja tontinluovutuksesta. Yksikön tehtäviin kuuluvat erityiset kaavahankkeet, luvat kaavoista poikkeamiselle sekä ranta-alueiden kaava-asiat. Yksikön toiminnot liittyvät keskeisesti kaupungin elinvoimaisuuden edistämiseen. Käytännön työtä tehdään pienen asiantuntijajoukon yhteistyönä. Yksikön työ jakaantuu perinteisiin maankäytön toimialoihin: maaomaisuuden hallintaan ja maankäytön suunnitteluun.

Yksikössä on toteutettu vuoden 2022 aikana mittava, koko kaupunkikonsernia hyödyntävä paikkatietoalustan ja karttaohjelmiston uudistushanke. Asiaa koskeva kilpailutus päättyi vuoden 2022 lopussa ja vuosi 2023 on uuden järjestelmän käyttöönottovuosi.

Tulosityksikön koko henkilöstötase on ollut vuoden 2022 ajan -1htv: kaavoittajan virka on ollut avoinna, koska henkilö on ollut virkavapaalla ja työssä Etelä-Savon Liitossa. Hän irtisanoutui tehtävästään vuoden 2022 lopussa. Samoin kiinteistörekisterinhoitaja irtisanoutui virastaan paikkakunnalta muuton takia. Molemmat virat täytetään suunnitellusti vuoden 2023 alkupuolella.

Vuoden 2022 aikana maaomaisuuden osalta toteutettiin 32 kiinteistökauppaa (2021: 18 kpl), joissa kaupunki oli myyjänä. Vuonna 2021 ostoja oli 6 kpl (2021: 0 kpl). Uusia kiinteistöjä rekisteröitiin 20 kappaletta, joiden pinta-ala oli 9,23 ha (2021: 43 kpl/15,55 ha).

Vuonna 2021 kuulutettiin lainvoimaiseksi poikkeuksellisesti vain neljä asemakaavaa (2 asemakaavaa kaupunkialueella ja 2 Ristiinas- sa). Käyttötarkoitukseltaan alueet ovat tarkoitettu asumiselle, kaupalle sekä teollisuudelle. UPM Pelloksen kaavasta on todettava, että sen valmistuminen vireille tulosta lainvoimaistumiseksi kesti kahdeksan kuukautta.

Lainvoimaisia yleiskaavoja, ranta- ja rantaosayleiskaavoja ja ranta-asemakaavoja kuulutettiin lainvoimaiseksi yhteensä 14 kappaletta (2021: 6 kpl). Kaavoista poikkeamislupia myönnettiin 35 kappaletta (2021: 53 kpl).

Asemakaavat:

Karikko

Käyttötarkoituksen ja mitoituksen muutos yleiskaavan mukaisesti vähittäiskaupan suuryksiköille (lv 13.4.2022), 185 000 kem²

Pajakatu

Käyttötarkoituksien ja mitoituksien muutoksia asumisen korttelialueella (lv 10.8.2022), 8 503 kem²

UPM Pellos

Asemakaava yleiskaavan mukaisesti UPM:n vaneritehtaan toimintojen ja tonttialueen sekä ympäristön kehittämiseksi (lv 10.8.2022), 224 247 kem2

Ristiinan kunnantalo

Käyttötarkoituksen muutos asumiselle (lv 9.11.2022), 2 460 kem2

Yleiskaavat:

- Ristiinan kirkonkylän seudun yleiskaava, Kirkonkylän strateginen yleiskaava (7049A)
Valitukset hylättiin hallinto-oikeudessa ja Ristiinan keskustan strateginen yleiskaava sai lainvoiman. (Ristiinan kirkonkylän seudun yleiskaava, Kyläalueiden yleiskaava 7049B vahvistui jo 2021.)
- Saimaan ROYK muutos (Valkola, tila lida)
- Yövesi-Louhivesi ROYK muutos (Varkaantaipale)
- Sairilan ROYK muutos (Härkäniemen tuvat)
- Sairilan ROYK muutos (Tertin kartano ja Ylimmäisen järven alueet)
- Sairilan ROYK muutos (Huhtilammen osa)
- Yövesi-Louhivesi ROYK muutos (Kohaniemenmetsä)
- Paljavesi-Niinivesi ROYK muutos (Rintala ja Kaisankallio)
- Syysjärvi-Toplanen ROYK muutos (Suontaus sekä osaa tiloista Taipale, Kinnarinkangas)
- Luonterin RYK muutos (Hepolahti)
- Kätkytniemi RAK
- Heimarin RAK
- Särkijärven RAK muutos (Villa Helena)
- Minkkilän RAK muutos

N.B.: Tilinpäätöstietojen keräämisen osalta on huomattava, että yksittäiset asemakaava- tai asemakaavamuutoshankkeet eivät noudata kalenterivuoden aikataulua. Kaavoille on ominaista, että läpimenoajat vaihtelevat ja kaavaprosessit ovat luonteeltaan yksilöllisiä.

Kaavoitus

Vuosi Palvelu	2022			Toteutuma%
	TP -1v	TA	TP	
☐ 5320 - Erityiset kaavahankkeet sekä y				
yleiskaavoituksen hyväksytyt kaavat kpl	6,00	4,00	14,00	350,00 %
☐ 5330 - Asemakaavat				
asemakaavoituksen hyväksytyt kaavat kpl	12,00	11,00	4,00	36,36 %
menot / hyväksytyt kaava €/kpl	-42 249,11	-27 800,00	-101 953,54	366,74 %

Maankäytön suunnittelussa on yleis- ja asemakaavoituksen osalta ollut normaalia toimintaa ja merkittävä, tilinpäätöstietoja muuttavia poikkeamia ei ole syntynyt vuoden 2022 aikana. Eräiden kaavahankkeiden osalta on jouduttu käyttämään ennakoitua enemmän varoja esim. erilaisten selvitysten tekemiseen -- ja eräissä toisissa kaavahankkeissa on edetty ennakoitua pienemmällä kuluilla. Toiminta on näin ollen taloudellisesti tasapainossa.

Maaomaisuuspalvelut

Vuosi Palvelu	2022			Toteutuma%
	TP -1v	TA	TP	
5350 - Tonttien ja kiinteistöjen luov				
rekisteröidyt kiinteistöt kpl	43,00	15,00	20,00	133,33 %
menot / rekisteröity kiinteistö €/kpl	-9 255,28	-21 326,67	-16 673,66	78,18 %
operoidut kiinteistöt kpl	87,00	80,00	65,00	81,25 %
menot / operoitu kiinteistö €/kpl	-4 574,45	-3 998,75	-5 130,36	128,30 %
5360 - Paikka- ja maastotieto				
kunnan maapinta-ala km2	2 550,00	2 550,00	2 550,00	100,00 %
menot / neliökilometri €/km2	-188,60	-171,83	-143,86	83,72 %
ylläpidettävä alue km2	152,00	152,00	152,00	100,00 %
menot / ylläpidetty neliökilometri €/km2	-3 163,97	-2 882,72	-2 413,47	83,72 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Palveluiden järjestäminen toteutui talousarvion mukaisesti siten, että lisähankinnoille haettiin kaupunginvaltuustosta erilliset määrärahat (Annilanrannan ja Veturitallialueen maakauppojen toteutukset).

VUOKRAUS- JA KÄYTTÖPALVELUT

Vuokraus- ja käyttöpalvelut vastaa kaupungin vuokraus- ja myyntitoiminnasta, tapahtuma-alueiden lupa-asioista sekä asumisen viranomaistoiminnasta. Yksikön ydintehtäviin kuuluvat myös henkilöliikennepalvelut (joukkoliikenne ja koulukuljetukset), pysäköintipalvelut ja vahtimestaripalvelut.

Vuokraus- ja käyttöpalveluiden esihenkilönä toimii palvelujohtaja Linda Asikainen. Logistiikkapäällikön virkatehtävän lakkauttaminen tehtiin 31.12.2022.

Vuokraus

Ulkoisia vuokratuottoja vuonna 2022 oli noin 6,7 M€, johon sisältyvät toimitilojen sekä asuntojen vuokrat. Sisäisiä vuokratuottoja oli noin 23 M€. Ulkoisia vuokria korotettiin 2 %, sisäisten vuokrien korotuksesta pidättäydettiin.

Vuokramarkkinoilla oli vaihteleva vuosi pandemian (etätyömalli yleistyi) ja Ukrainan sodan aiheuttamien kustannusten nousun vuoksi. Vuokratuotot alittuivat budjetoidusta noin 500 000 €. Muut toimintatuotot ylittivät budjetoidusta noin 30 000 €. Yritykset tekevät edelleen toimitilatiivistämistä ja miettivät uusi konsepteja.

Väistötilakustannukset olivat 1,3 M€, eli 150 000 € edellisvuotta pienemmät Peitsarin koulun väistön päätyttyä.

Kiinteistöjen vuokrausaste 31.12.2022 oli 72 %, joka on edellisvuotta noin 3 % pienempi. Kaupungin omistama kiinteistömäärä on noin 302 000 m², joista on vuokrattuna noin 217 000 m². Vuokraamattomia tiloja on yhteensä noin 85 000 m². Kokonaisuudessa sisältää huonokuntoiset ja purkua odottavat kiinteistöt, jotka eivät ole vuokrauskuntoisia. Edelliseen vuoteen verrattuna osakkeita ja kiinteistöjä on myyty, purettu tai kiinteistö odottaa purkua.

Rakennettujen kiinteistöjen ja osakkeiden myynti oli hyvällä tasolla; kappalemääräisesti 14. Markkinatilanne on ollut suhteellisen hyvä. Kaupunkiorganisaation tavoitteena on realisoida oman toimintatarpeen ulkopuoliset kohteet. Tämä aiheuttaa myös lisäkustannuksia myyntitoimien osalta (asiantuntijapalkkiot, dokumenttitilaukset jne.).

Käyttöpalvelut

Tapahtuma-alueiden kiinnostavuus ja pop up-toiminta ovat heränneet henkiin pandemian jälkeen. Kesä 2022 oli viriili. Toritoiminta kiinnostaa laajemmin, ja kehittämiseen on panostettu yhteistyössä torikauppiaisyhdistyksen kanssa. Lisäksi torilla toimintaa kokeilleet ovat tehneet jatkovarauksia tuleville kesille. Ympärivuotisuus kiinnostaa myös kasvavassa määrin.

Kaupungin toimintojen kehittäminen yhteistyössä muiden palvelualueiden kanssa on hyvällä mallilla. Tilojen iltakäytön tehostaminen jatkuu ja Saimaanportin yhtenäiskoulun tilojen osalta suunnitelmat ovat hyvässä vauhdissa. Kulunvalvonnassa tullaan painotamaan tilojen monikäyttöisyyttä ja omatoimijuutta nykyaikaisin menetelmin.

Henkilöliikennepalvelut

Henkilöliikennepalvelut suunnittelee, järjestää ja hankkii Mikkelin kaupungin joukkoliikenne- sekä koulukuljetuspalvelut.

Mikkelin kaupunki on joukkoliikennelain ja palvelusopimusasetuksen mukaisesti joukkoliikenteen toimivaltainen lupaviranomainen. Kaupungin järjestämään joukkoliikenteeseen kuuluu avoimen joukkoliikenteen ostoliikenteenä Mikkelin paikallisliikenne, Moppe - palveluliikenne sekä Mikkelin maaseudun joukkoliikenteen työmatka- asiointi ja koululaisliikennevuorot. Asiointi-, työmatka- ja koululaisvuorojen joukkoliikennepalvelujen kilpailutus tehtiin vuonna 2022. Sopimuskausi jatkuu vuodelle 2026 plus optio. Kilpailutus täytäntöönpannaan vuoden 2023 puolella.

Koulukuljetuspalveluissa kilpailutettiin uusi sopimuskausi, ja se on voimassa 2022-2024 plus optiovuodet. Hankinnan arvo on noin 1,6 M€/vuosi (alv. 0 %). Kilpailutukset suunnitellaan kustannustehokkaasti palveluverkon toimivuus lähtökohtana. Kouluverkon tiivistäminen aiheuttaa vuosittain haasteita myös koulukuljetusten järjestämiselle sekä toimintaverkon uudelleen suunnittelulle.

Pysäköintipalvelut

(Pysäköinninvalvonnan viranomaistehtävät: Juha Ruuth, hallintopäällikkö)

Pysäköintivirhemaksuja annettiin 6690 kappaletta. Lukumäärä vuonna 2021 oli 3874. Pysäköintien määrä keskusta-alueen katuverkossa on vähentynyt selkeästi. Merkittävimpänä syynä on koronavirusepidemian vähentävä vaikutus kuntalaisten liikkumisen keskusta-alueella. Maksuvaatimuksia lähetettiin vuoden 2022 aikana 1808 kappaletta ja ulosottoon asti meni 143 tapausta.

Pysäköintivirhemaksuja on annettu lähes puolet enemmän kuin vuonna 2021. Tämä selittyy pandemian helpottumisella ja myös henkilöresurssin lisääntymisellä. Ihmisten asiointi ja ostokäyttäytyminen ovat muuttuneet Ukrainan sodan vuoksi. Ostovoima on merkittävästi alhaisemmalla tasolla raaka-aineiden kallistuttua sekä energiakriisiin liittyen. Henkilöstökuluissa on edelleen säästöä irtisanoutumisen johdosta.

Vahtimestaripalvelut

Koulujen vahtimestaripalveluissa palvelee 10 palveluvastaavaa. Virastotalokorttelissa toimii kolme vahtimestaria. Vahtimestaripalvelujen sijaistamisrinkiä koulujen osalta kehitetään ja siinä on osin onnistuttu. Koulujen salivarausten hallinnointia palveluvastaavilta liikuntapalveluille on kehitetty. Asiointipisteen rooli avainhallinnassa on kasvanut. Saimaanportin yhtenäiskoulun valmistuminen vaikuttaa vahtimestaripalvelujen henkilöjärjestelyihin.

Henkilöliikennepalvelut

Vuosi Palvelu	2022			Toteutuma%
	TP -1v	TA	TP	
5720 - Henkilöliikenne-palvelut				
Waltti-korttilatausten lukumäärä kpl	31 554,00	33 000,00	37 736,00	114,35 %
menot / Waltti-korttilataus €/kpl	-163,32	-144,74	-145,92	100,81 %
joukkoliikenteen kyytiinnousut kpl	994 555,00	750 000,00	1 051 511,00	140,20 %
menot / kyytiinnousu €/kpl	-5,18	-6,37	-5,24	82,22 %
peruskoululaisten osuus kyytiinnousuista %	50,00	43,00	47,00	109,30 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Matkustajamäärät ovat nousussa pandemian jälkeen, mutta myös maahanmuuttajien lisääntyminen vaikuttaa lukemiin. KelaOpiskelijalippu-uudistus, Farmari-messujen tapahtumalippu ja walttiMobiiliin käytön lisääntyminen.

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ-TULOSALUE

Tulosalueen esimiehenä toimi kaupungininsinööri Pekka Kammonen.

Tulosalue vastaa terveellisen, viihtyisän ja turvallisen kaupunkiympäristön ja ympäristön alueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta, kaupungin vastuisiin kuuluvista pilaantuneista maista ja pohjavesistä. Tulosalue huolehtii myös viher- ja metsä-alueista sekä yksityisteistä. Tulosalueen tehtävänä on pitää huolta kiinteistöjen ja katuomaisuuden arvon säilymisestä, korjaamalla ja huoltamalla rakenteita. Suurimpia haasteita olivat rakennusten ja katujen kasvava korjausvelka sekä riittävä henkilöstöresurssi yksiköille määritettyjen tehtävien hoitamiseen. Taloudellisen tasapainon löytäminen aiheuttaa arjessa haasteita, jotta kriittiset tehtävät saadaan suoritettua.

Tulosalue koostuu kahdesta tulosityksiköstä

- Infra- ja viheraluepalvelut: suunnittelu, rakennuttaminen, yksityistiet, liikenneväylät, ympäristövastuut, viheralueet, puistot, metsät ja vesialueet
- Talonrakennuspalvelut: tilahankkeet ja ylläpito

TALouden TOTEUTUMA KAUPUNKIYMPÄRISTÖN ELINKAARIPALVELUT	TA 2022	TA muutokset 2022	TA muutoksi- neen 2022	TP 2022	EROTUS	TOT %
TULOSALUE YHTEENSÄ						
Toimintatuotot	2 070 600	95 000	2 165 600	2 117 273	-48 327	97,8
Valmistus omaan käyttöön	402 000	0	402 000	345 409	-56 591	85,9
Toimintakulut	-24 121 300	985 395	-23 135 905	-21 563 103	1 572 802	93,2
Toimintakate	-21 648 700	1 080 395	-20 568 305	-19 100 422	1 467 883	92,9
Infra- ja viheraluepalvelut						
Toimintatuotot	2 070 600	95 000	2 165 600	2 116 898	-48 702	97,8
Valmistus omaan käyttöön	122 000		122 000	170 982	48 982	
Toimintakulut	-10 943 700	-216 505	-11 160 205	-10 758 715	401 490	96,4
Toimintakate	-8 751 100	-121 505	-8 872 605	-8 470 835	401 770	95,5
Talonrakennuspalvelut						
Toimintatuotot			0	375	375	
Valmistus omaan käyttöön	280 000		280 000	174 426	-105 574	62,3
Toimintakulut	-13 177 600	1 201 900	-11 975 700	-10 804 388	1 171 312	90,2
Toimintakate	-12 897 600	1 201 900	-11 695 700	-10 629 586	1 066 114	90,9

INFRA- JA VIHERALUEPALVELUT -YKSIKÖ

Tulosityksikön esimiehenä toimi kaupungininsinööri Pekka Kammonen.

Infra-aluepalvelut toimii katujen ja yleisten alueiden suunnittelun, liikennesuunnittelun, rakentamisen ja kunnossapidon tilaajana sekä huolehtii satamista ja kaupungin vastuisiin kuuluvista pilaantuneista maa-alueista ja yksityisteistä.

Viherpalveluiden tehtäviin kuuluu asemakaavoitetulla kaupunkialueella olevien virkistys- ja puistoalueiden suunnittelu, suunnittelun tilaaminen, rakennuttaminen ja ylläpidon tilaaminen sekä virallisten uimarantojen hoito. Yksikön vastuulla ovat myös metsät ja vesialueet.

Hallinto ja talous

Yleisten alueiden kunnossapitokustannuksia on sopeutettu palvelut ja tulevaisuus -ohjelmassa kaupungin taloudelliseen tilanteeseen. Käytännössä tämä näkyy erilaisten korjausten (esim. liikennemerkkit) ja katupäällysteiden heikentyneenä kuntona.

Tulevien vuosien ongelmana on suuri katujen ja vesihuollon investointitarve suhteessa verokertymään. Katujen ja siltojen kunnossapitovelan kasvua ei ole saatu pysäytettyä. Katujen ja vesihuollon osalta ylitetään tavoiteltu keskimääräinen saneerausväli 50 vuotta yli kaksinkertaisesti. Sillat ovat heikossa rakenteellisessa kunnossa ja vaativat keskimäärin yhden sillan peruseräparannuksen kahdessa vuodessa. Yksikön henkilöstöresurssit ovat olleet vajavaiset tehtäväkokonaisuuteen nähden.

Talouden osalta infra- ja viheraluepalveluiden sisällä pystyttiin kattamaan liikenneväylien menoylitykset kokonaisuudessaan muilta kustannuspaikoilta. Tältä osin jäi ylläpitoon liittyviä suunniteltuja töitä kokonaan tekemättä.

Suunnittelu ja rakennuttaminen

Koko kaupungin infrasuunnittelu on yhden henkilön (suunnittelupäällikkö) varassa. Tämä aiheuttaa erittäin suuren riskin infrahankkeiden etenemiselle ja vuosittaiselle toteutumiselle. Riskin konkretisoituessa kaupungissa ei pystytä toteuttamaan mitään suunnittelua vaativia katu- tai infrahankkeita. Suunnitteluhankkeita on toteutettu konsulttipalveluiden puitejärjestelyn kautta kilpailutta-

malla. Konsulttityön tilaamisen lisäksi kaupungin hankkeiden suunnittelun ohjauksella on suuri merkitys konsultin suunnittelutyön lopputulokseen.

Katujen yleissuunnitelmien lisäksi osallistuttiin kaavavalmisteluun vesihuollon, katusuunnitelmien ja liikenneselvitysten laatimiseen. Liikenneselvityksistä mainittakoon Mikkelin Satamalahden liikenneselvitys. Muita katujen yleissuunnitelmia valmistui Otavankadusta ja Sammonkadusta. Katujen rakennussuunnitelmia valmistui Kivenkatu, Pistokatu, Jääkärintie, Kasarminkatu, Nuijamiestenkatu ja Vilhonkatu. Ristiinaan tehtiin liikenneturvallisuuskohteina koulun ympäristöön katusuunnitelmat Pietarintie - Mart-Heikkiläntien kiertoliittymä sekä Mäkitien ja Kristiinantien liittymän korotus. Merkittävämät yksittäiset muut suunnitelmat, Graanin aallonmur-tajan peruskorjaus, Hallitustorille tehtiin vesihuoltoa toritoimintojen tarpeisiin, Saimaanportin yhtenäiskoulun ympäristön suunnitelmat kevyen liikenteen väylien ja puistosuunnitelman muodossa sekä Rinnekadun linja-autopysäkkien muutokset. Rantakylään tehtiin Naistingin kunnostussuunnitelma lintukosteikon avovesialueiden aukaisuun. Hulevesien osalta jatkettiin yhteistyötä Xamk:n kanssa tutkimusprojekteissa Naistingin, Karilan ja Pitkälän hulevesirakenteiden osalta. Kävelyn ja pyöräilyn edistämishankkeeseen liittyen hankittiin kevyen liikenteen laskuri, jolla saadaan tietoa liikenteen määrästä ja laadusta. Laskin oli kesän aikana sijoitettuna Raatihuoneenkadulle ja Jääkärinkadulle.

Suunnittelukohteista kolme hanketta, Tikkalan hulevesien ohjaus uudelle reitille, Porrassalmenkadun sillan peruskorjaus ja Urpolanlammen hulevesiallas oli yhtä aikaa Aluehallintoviraston vesilupakäsittelyssä, joihin tehtiin lupahakemuksia ja vastattiin lisätietopyyntöihin. Päätökset saatiin kahdelle hankkeelle Porrassalmenkadun sillan peruskorjaukselle ja Urpolanlammen hulevesialtaalle.

Mikkelin kaupungin sillat on tallennettu Väyläviraston taitorakennerekisteriin ja niiden kuntoa ja korjaustarpeita seurataan vuosittain rekisterin ja tehtyjen korjaustarvetarkastelujen kautta.

Katujen rakentamisen osalta pysyttiin hyvin investointiohjelman raamissa. Hankkeiden kustannusarviot ja niiden kokonaisuus vaihteli paljon, mutta asiantuntevan henkilöstön avulla saatiin kokonaiskustannukset hallittua. Katujen ja hulevesien rakentamisessa pääosa kohteista suunnitellaan ja rakennutetaan puitejärjestelyjen kautta. Suurimpia hankkeita tai erikoishankkeita kilpailutetaan myös avoimilla markkinoilla. Kilpailuttaminen ja työmaavalvonta tehdään pääosin omana työnä. Tarvittaessa ostetaan lisäresursseja erikoistöiden kuten esim. sillanrakennustöiden valvontaan.

Yksityistiet

Mikkelin kaupungin alueella on yli tuhat yksityistietä, joista 850 on ns. järjestäytyneitä eli niihin on perustettu tiekunta. Yksityistielain mukaan kunnan rooli yksityistieasioissa on suurelta osin avustuksiin ja liikenteenohjauslaitteiden asettamiseen tarvittavien suostumusten myöntämiseen liittyviä velvoitteita.

Vuonna 2022 Mikkelin alueen yksityisteille maksettiin kaupungin avustuksia kunnossapitoon ja tien parantamishankkeisiin kaupunkikehityslautakunnan myöntämien avustusperusteiden mukaisesti 1 100 000 euroa. Yhdyskuntatekniikan valvoja käsitteli 79 perusparantamiseen liittyvää avustushakemusta, jonka seurauksena parantamisavustuksia maksettiin vuonna 2022 tiekunnille yhteensä 450 600 euroa.

Yksitysteiden kunnossapitoavustusten hakeminen tapahtui pääosin sähköisesti. Yhdyskuntatekniikan valvoja käsitteli 788 kunnossapitoavustushakemusta. Kunnossapitoavustuksia maksettiin yksityisteille vuonna 2022 yhteensä 649 400 euroa, johon sisältyi kahden jäätiin kunnossapitoavustus 13 192 euroa.

Kesäkuussa 2020 voimaan tulleen tieliikennelain 71 § mukaisia kunnan suostumuksia liikenteenohjauslaitteiden asettamiseen myönnettiin yhteensä 20 yksityistielle. Lisäksi yksityistieasioiden neuvontaa annettiin jokaiselle sitä pyytäneelle lukuun ottamatta yhtä henkilöä, jonka käytös ja suullinen viestintä oli hyvin ala-arvoista.

Mikkelin kaupungin palvelut ja tulevaisuus -ohjelma leikkasi yksityisteiden avustamiseen varattuja määrärahoja 100 000 euroa huhtikuussa kesken kauden. Tämä aiheutti tiekunnille haasteita, koska perusparannushankkeita oli käynnissä huomattavasti aikaisempia vuosia enemmän. Suuri osa perusparannushankkeista jatkuu vuonna 2023.

Liikenneväylät

Kolme alueurakka-alueita kunnossapitaa Viherpalvelut Hyvönen Oy, urakka-aika on 1.10.2020-30.9.2025 + optio 1 vuosi. Vuoden 2022 lumisadanta oli rankkaa ja se aiheutti urakkasopimuksiin sisältyvien lumikuormien määrän ylittymisen sekä Oravinmäen lumenvastaanottoaikaan ylläpidon käyttötalouskustannusten nousun. Samalla Oravinmäen lumenvastaanottoaikaan käytöstä saatiin enemmän tuloja.

Liikenneväylien ajoratojen päällystetöitä tehtiin yli puolet vähemmän kuin edellisenä vuonna (noin 40 500 m²), johtuen määrärahan vähyydestä. Kunnossapidon päällystystyöt on pyritty painottamaan vilkkaasti liikennöidyille ja julkisen liikenteen väyliin. Reikäpaikkauksia tehtiin noin puolella päällysteiden käyttötalousmenoista (13 000 m²). Kunnossapidon asfalttipäällystys kevyen liikenteen ja jalkakäytävien osalta jäi noin 100 metrin osuudeksi. Rakentamisen investointirahalla sora- tai sirotepintaisia katuja on päällystetty noin 10 kpl.

Valtatien 5 rakentamisen yhteydessä rakennetut katuvieralueet tulivat vuoden 2022 lopussa kaupungin ylläpitoon aiheuttaen suuren vuosittaisen lisäkustannuserän jatkossa.

Katujen ja yleisten alueiden valaisimia on 13 147 kpl ja liikennevaloja 27 kpl. Sähkön hinnan nousu aiheutti kiireellisen katuvalovalaisimien vaihdon varsinkin suuritehoisten suurpainenatrium- ja elohopealamppujen osalta.

Katujen korjausvelkalaskelmaa on tehty syyperusteisen vaurioanalysointimenetelmin. Suurin korjausvelka painottuu vanhoille sirotepintaisille tonttikatuosuuksille. Investointi- ja päällysterahojen pienentäminen kasvattaa korjausvelkaa vuosittain runsaasti. Katujen korjausvelka on noin 12 milj. euroa.

Palvelut ja tulevaisuus -ohjelma vaikutti mm. liikenneväylien lisätöiden tilauksien vähentämiseen. Tämän vuoksi katupuiden uusimista karsittiin, pysäköintiruutuja ei maalattu ja keskiviivoja maalattiin vain julkisen liikenteen reiteille. Liikennemerkkejä ei uusittu enempää kuin mitä urakkasopimuksissa oli ennakkoon sovittu. Katuvalaistuksessa pylväiden uusintaa sekä pylväiden jalustojen vaihtoa karsittiin, huonokuntoisia liikennevalopylväitä ei uusittu. Uusia samansuuntaisia kevyen liikenteen väyliä (mm. Pankalammen klv) ei otettu talviylläpitoon.

Hulevedet

Hulevesimaksut perittiin samoilla periaatteilla kuin edellisenä vuona. Laskuja lähetettiin noin 7 000 kpl ja niistä kertyvä summa oli noin 610 000 euroa. Lähetetyistä laskuista tuli 50 muistutusta, jotka käsiteltiin asianmukaisesti. Oikaisuvaatimuksia ei tullut vuonna 2022. Syksyllä 2022 kaupunkikehityslautakunta teki päätöksen uusista hulevesimaksun huojennusperusteista, jotka tulevat voimaan vuonna 2023.

Vuonna 2022 hulevesiin osoitettuja määrärahoja käytettiin muun muassa Naistingin kosteikon rakentamiseen, katusaneeraushankkeiden hulevesijärjestelmiin, nykyisen hulevesijärjestelmän ylläpitoon ja korjauksiin sekä tulevien hulevesihankkeiden suunnitteluun, kohteina mm. Lehmuskylä, Kattilansilta-Laajalampi, Tusku, Pankalampi, Anttola, Otava, Nuijamies sekä muut pienet ylläpito-hankkeet.

Ympäristövastuut

Ympäristövastuut-palvelu vastaa lain piiriin ja kaupungin vastuihin kuuluvista pilaantuneista maista ja pohjavesistä. Ympäristövastuut-palvelua koskee myös selvitysvelvollisuus ja puhdistustarpeen arviointi sekä velvollisuus ilmoittaa pilaantumisen vaarasta (134 § ja 135 §). Pilaantuneita maita kunnostetaan mm. rakennushankkeiden yhteydessä ja pohjavesiriskien konkretisoituessa.

Pirkanmaan ELY-keskuksen kautta (Maaperä kuntoon -ohjelma) voidaan myöntää harkinnanvaraista valtiontukea maaperän, pohjaveden tai sedimenttien pilaantumisesta aiheutuvan terveys- tai ympäristövaaran tai -haitan selvittämiseen sekä pilaantuneen alueen puhdistamiseen. Valtiontuen edellytyksenä on, ettei pilaantumisen aiheuttajaa saada selville tai tavoiteta, tai ettei hän kykene vastaamaan kustannuksista. Mikkelin Pursialassa osoitteessa Saimaankatu 6, entisen Opan Peltiteostehtaan ja Holtti Oy:n valimon lisäselvitykset rahoitettiin Pirkanmaan ELY-keskuksen 100 % valtionavustuksella (noin 26 000 euroa, alv 0 %).

Saimaanportin yhtenäiskoulun piharakennustöiden yhteydessä havaittiin maaperässä jätettä urheilukentän viereisellä paikoitusalueella. Karkea arvio pilaantuneen maan määrästä on noin 350 m² / 420 m³ktr / 840 tonnia. Maa-ainesten seassa havaittiin mm. tiilienpalasia, lasia, metallia, luita, puuta ja kangasta. Kiinteistöllä ei esiinny tehtyjen tutkimusten ja riskinarvioinnin perusteella pilaantuneen maan kunnostustarvetta. Alueella kuitenkin tehdään rakennustöitä, joiden yhteydessä maaperää tullaan kaivamaan ja koska kohde sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella, katsotaan riskinhallintatoimenpiteenä perustelluksi poistaa korkeimpia haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset. Kunnostustarve kohdistuu pitoisuustasoltaan VNa 214/2007 ylempään ohjearvotason ylittäviin maa-aineksiin. Jätteet esitetään poistettavaksi haitta-aineiden poiston vaatimassa laajuudessa keväällä 2023.

Keskeisimmät kunnostushankkeet olivat vuonna 2022: sataman makasiinit, Laiturikatu 2 (noin 6 500 euroa), Saarisentie 9 (noin 12 000 euroa), Haajalantie 6 (noin 11 000 euroa), Lentokentänkatu (noin 4 000 euroa). Maaperä- ja pohjavesitutkimuksia tehtiin entisen Meijerin alueella (noin 7 000 euroa), entisen Varsavuoren huoltoaseman alueella (noin 10 000 euroa) sekä Suomenniemellä Koiralahden jätettytöalueen jälkitarkkailua (noin 2 400 euroa).

Satamalahden ympäristön kehittämistä varten osa-alueilla 1-3 suoritettiin ympäristötekniisiä tutkimuksia (huokoskaasu-, maaperä- ja pohjavesitutkimuksia) yhteensä noin 28 000 euroa.

Lopetettujen kaatopaikka-alueiden (Anttola, Haukivuori, Ristiina, Suomenniemi, Oravinmäki, Metsä-Sairilan vanha penkka ja Tikkala) ylläpito, suotovesien jätevesimaksut ja ympäristön tarkkailuvelvoitekustannukset olivat yhteensä noin 160 000 euroa. Tikkalassa on tehty suotoveden alennuspumpppaukseen liittyviä huoltotoimenpiteitä säännöllisesti, koska pumpppauslinjoissa esiintyy rautasakasta aiheutuvaa tukkeutumista.

Mikkelin kaupunki haki yhdessä Xamk:n kanssa Etelä-Savon maakuntaliitolta rahoitusta DEVE - Demonstraatioympäristö kaatopaikan suoto- ja hulevesien ympäristökuormituksen vähentämiseksi (hankekoodi A78203) -hankkeeseen. Ristiinan kohteessa tavoitteena on vähentää vanhalta suljetulta kaatopaikalta tulevan hule- ja suotoveden kuormittavaa vaikutusta. Hanke jatkuu vuoden 2023 heinäkuuhun saakka. Kaupunki osallistuu myös Pursialan sahan in situ -kunnostuksen ohjausryhmän kokouksiin, jossa seurataan biologisen puhdistuksen etenemistä ja tuloksia.

Viheralueet

Tehtäviin kuuluu asemakaavoitetulla kaupunkialueella olevien virkistys- ja puistoalueiden suunnittelu, suunnittelun tilaaminen, rakennuttaminen ja ylläpidon tilaaminen sekä kaupungin virallisten uimarantojen ylläpito. Viheralueiden kunnossapidon alueurakat alkoivat suunnitellusti kolmena eri urakka-alueena. Ylläpitourakoiden toinen vuosi toteutui suunnitellusti ja urakkasopimusten mukainen indeksivaikutus oli noin 120 000 euroa, tämä kustannusvaikutus jouduttiin kompensoimaan viheralueiden muusta kunnossapidosta. Kehityssuunta tulee väistämättä näkymään jatkossa kaupungin viheralueiden ylläpidon tason alenemisena ja täten heikentämään kaupunkikuvaa ja viihtyisyyttä.

Mikkelin kaupungin Naisvuori sai toisen kerran kansainvälisen Green Flag -statuksen hyvin hoidetusta viheralueesta. Statuksen saaneita puistoja on Suomessa tällä hetkellä kaksitoista.

Viheralueita hoidettiin valtakunnallisen viheralueiden hoitoluokituksen mukaisesti. Pieniä korjauksia viheralueilla tehtiin ympäri kaupunkia. Koronan vuoksi viheralueiden käyttö jatkui vilkkaana. Yleisillä alueilla olevat leikkipaikat pidettiin kunnossa. Vieraslajien torjunnassa annettiin neuvontaa ja tuettiin asukkaita yleisillä alueilla kasvavien vieraslajien poistossa. Mikkelin osallistuu Suomen luonnonsuojeluliiton koordinoimaan VieKas Life -hankkeeseen 2019-2023 kaupungin oman vieraslajien torjuntaohjelman lisäksi. Vieraslajien torjumiseksi kurturuusujen poistamista on jatkettu kaupungin omistamilla alueilla.

Metsäalueet

Tehtäviin kuuluu kaupungin metsätalouden, taajamametsien, metsästys- ja kalastusasioiden hallinta sekä tontti- ja rakennusalueiden puisten poistosta vastaaminen.

Taloustmetsien uudistusalueita muokattiin 16,9 ha, josta männyn luontaisen uudistamisen siemenpuukohteita oli 11 ha. Kuusen- taimia istutettiin 18 900 kpl / 10,7 ha. Näistä 6 000 tainta istutettiin Kovalansuolle muodostamaan hiilinielua yhteistyöhankkeessa Puuni Oy:n kanssa. Taimikoiden varhaisperkausta, taimikonharvennusta sekä ennakkoraivausta tehtiin 126 ha alueella eri osissa taloustmetsää. Taloustmetsissä tehtiin kasvatushakkuita 61,3 ha, avohakkuita 10,1 ha sekä siemen- ja suojuspuuhakkuita 8,5 ha.

Puutavaraa luovutettiin pysty- ja hankintakauppasopimuksilla 20 874 m³, hakkuutähdettä ja energiarankaa 6 001 m³. Puutavaran myyntitulot olivat yhteensä 1 008 625 euroa. Tehtyjä hakkuusopimuksia siirtyi tulevalle vuodelle 169 947 euroa.

Taajamametsissä toteutettiin harvennuksia ja pienpuustoa hoidettiin yhteensä 51 ha. Savisilta, Riutta, Silvasti ja Kalevankangas olivat pääpainopistealueita. Kesän myrskytuulen jäljiltä korjattiin kaatuneita ja särkyneitä puita Pitkäjärvellä ja Kirjalassa. Pitkäjärvellä aiheutui mittavia vahinkoja rakennuksille ja kulkuneuvoille. Tonttihakkuita yritystoiminnan tarpeisiin tehtiin Tupalassa ja Tus-kussa. Hanhilammen luonnonsuojelun alueen hoitosuunnitelman mukaiset hoitotyöt toteutettiin syksyllä 2022. Samalla hoidettiin Kalevankankaan ulkoilun alueen metsiä harvennushakkuin. Haukivuorella Häyriälä-nimiselle tilalle rakennettiin metsätie palvelemaan metsätalouden tarpeita. Yhteistyö Esedun metsäkoneenkuljettajakoulutuksen kanssa jatkui, kaupunki tarjosi puunkorjuun ja uudis-tusalojen muokkauksen opetuskohteita.

Satamat ja retkisatamat

Mikkelin kaupunki ylläpitää useita satamia (Mikkeli, Anttola, Lotjasaari, Ristiina, Otava ja Haukivuori). Näiden lisäksi vesistöjen rikkomalta Mikkelin kaupungin alueelta löytyy noin 30 venelaituria ja yli 1 000 venepaikkaa. Vuoden 2022 alusta asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen vastuulle siirtyi vajaa 30 retkisatamaa, jotka sijaitsevat Saimaalla, Puulavedellä ja Kyyvedellä. Saimaan retkisatamien kunnostushanke on edennyt vuoden 2022 aikana avustusten hakemiseen saakka. Hanke on usean kunnan sekä Pidä Saaristo Siistinä ry:n yhteishanke.

Vuoden 2022 aikana Mikkelin satamien jätehuoltoa on päivitetty uuden merenkulun ympäristönsuojelulain mukaiseksi. Lisäksi Anttolan satama-alueella on päällystetty uudelleen ja Lotjasaaren huoltolaituria on parannettu pilssi- ja septilaitteen ympäriltä.

Tietoimen tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Toteutuma %
Avustettavat yksityistiet, kpl	783	789	845	107 %
Perusparannetut yksityistiet, kpl	59	66	77	117 %
Kunnossapidetyt yksityistiekilometrit euroa/km	385	389	306	79 %

Kunnallistekniikan suunnittelu

Vuosi Palvelu	2022			Toteutuma%
	TP -1v	TA	TP	
5820 - Suunnittelu				
hyväksytyt suunnitelmat kpl	65,00	80,00	35,00	43,75 %
menot / hyväksytyt suunnitelma €/kpl	-4 342,96	-4 082,50	-6 260,07	153,34 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Hyväksytyjä suunnitelmia yhteensä 35 kpl joista 9 kpl liikennesuunnitelmia. Suunnitelmien lukumäärää ei voi vertailla vuosittain keskenään koska lukumäärä sisältää hyvin erityyppisiä ja eri mittaluokan kohteita. Vuoden aikana valmistui mm. katujen yleissuunnitelmia, katusuunnitelmia sekä liikennesuunnitelmia.

Kunnossapito

Vuosi Palvelu	2022			Toteutuma%
	TP -1v	TA	TP	
5840 - Kunnossapito				
rakenteelliset katualueen neliöt m2	5 438 161,00	5 500 823,00	5 548 449,00	100,87 %
menot / katuneliö €/m2	-1,17	-1,14	-1,16	102,03 %
talvihoidossa olevat katuneliöt m2	2 941 583,00	2 955 534,00	2 958 337,00	100,09 %
menot / talvihoidon katuneliö €/m2	-2,16	-2,12	-2,18	102,81 %
liikenneväylien valaisimet kpl	12 996,00	12 799,00	13 147,00	102,72 %
menot / valaisin €/kpl	-488,16	-489,52	-490,43	100,19 %
liikenneväylien ohjauslaitteet kpl	27,00	27,00	27,00	100,00 %
menot / ohjauslaite €/kpl	-234 969,21	-232 051,85	-238 803,74	102,91 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Urakkasopimusten mukainen indeksin vaikutus liikenneväylien osalta oli noin 280 000 euroa, tämän lisäksi kasvaneet hoitonieliöt lisäsivät kustannuksia 18 000 euroa. Runsaslumisen talven johdosta lumensiirotkulut ylittivät urakkasopimusten mukaisista määristä jokaisella kolmella urakka-alueella. Talven johdosta myös Oravinmäen lumenvastaanottoaikana ylläpito on ollut normaalia talvea kalliimpaa mutta samalla lumen vastaanotosta tuloja on tullut enemmän.

Puistot

Vuosi Palvelu	2022			Toteutuma%
	TP -1v	TA	TP	
6000 - Puistot				
puistojen hoito ja ylläpito m2	1 186 422,00	1 179 542,00	1 097 718,00	93,06 %
menot / neliometri €/m2	-1,04	-1,24	-1,27	102,28 %
2. hoitoluokan puistot m2	354 492,00	352 608,00	349 236,00	99,04 %
menot / 2. luokan neliometri €/m2	-3,48	-4,16	-4,00	96,10 %
3. hoitoluokan puistot m2	831 930,00	826 934,00	748 482,00	90,51 %
menot / 3. luokan neliometri €/m2	-1,48	-1,77	-1,87	105,16 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Venäjän hyökkäys Ukrainaan aiheutti polttoaineiden, energian ja muiden tarvikkeiden hinnan nousumisen. Tarvikkeiden toimitusajat pitenevät. Ylläpitourakat ovat käynnissä suunnitelman mukaisesti. Urakkasopimusten mukainen indeksivaikutus viheralueilla oli noin 120 000 euroa, tämä kustannusvaikutus jouduttiin kompensoimaan viheralueiden muusta kunnossapidosta. Kaupungin kaikki viralliset uimarannat siirtyivät viheraluepalveluiden ylläpidettäväksi. Uimarannoissa korvausinvestointien tarve on kasvanut laitureiden ja muiden kalusteiden saavuttaessa elinkaarensa pään. Uimarantojen vaatimat lisäkustannukset ja palvelut ja tulevaisuus -ohjelman säästöt yhdessä vähensivät puistojen ja viheralueiden korjaamista, joka näkyy korjausvelan kasvamisena. Mikkelin kaupunki sai toisen kerran kansainvälisen Green Flag -statuksen 2022-2023 Naisvuorelle hyvin ylläpidetystä viheralueesta. Mikkelin kaupunki on mukana Suomen Luonnonsuojeluliiton koordinoimassa vieraslajien torjunnassa VieKas Life -hankkeessa 2019-2023.

Metsät ja vesialueet

Vuosi Palvelu	2022			Toteutuma%
	TP -1v	TA	TP	
6020 - Metsät ja vesialueet				
talousmetsät ha	5 081,00	5 158,00	5 158,00	100,00 %
menot / talousmetsien hehtaari €/ha	-104,18	-127,17	-100,89	79,33 %
taajamametsät ha	1 575,00	1 679,00	1 679,00	100,00 %
menot / taajamametsien hehtaari €/ha	-336,09	-390,68	-309,95	79,33 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeiset tapahtumat kaudella

Palvelujen ostoissa saavutettiin vuoden aikana isoja säästöjä ja tulotavoitteisiin päästiin hyvin vajavaisesta henkilöstöstä huolimatta. Uuden metsätaloussuunnitelman päivitystä käynnisteltiin esiselvityksin.

TALONRAKENNUSPALVELUT-YKSIKKÖ

Tulosyksikön esimiehenä toimii kiinteistöjohtaja Jarkko Hyttinen.

Talonrakennuspalvelut-tulosyksikkö huolehtii ja vastaa ensisijaisesti kaupungin omien palveluiden toimitilarpeista, toimitilojen hankkimisesta sekä ylläpitoon liittyvistä tehtävistä. Rakennusten ylläpito sisältää mm. rakennusten kunnossapidon, energianhallinnan, ulkoalueiden hoidon sekä jätehuollon. Lisäksi yksikkö vastaa kaupunginvaltuuston hyväksymän investointiohjelman mukaisista talonrakennusinvestoinneista. Talonrakennuspalveluiden vastuulla on varmistaa kiinteistöomaisuuden (noin 400 rakennusta, 350 000 m²) arvon säilyminen. Kiinteistöomaisuuden suurin sisäinen vuokralainen on sivistystoimi ja suurin ulkoinen asiakas hyvinvointialue.

Hallinto ja talous

Kiinteistöjen ylläpitokustannuksia on sopeutettu kaupungin taloudelliseen tilanteeseen. Käytännössä tämä näkyy kunnossapitokorjausten siirtymisenä, mikä osaltaan kasvattaa rakennusten korjausvelkaa. Talousarvioon tehtiin huhtikuussa 2022 Palvelut ja Tulevaisuus -ohjelman mukainen leikkaava talousarvio. Tämä tarkoitti toiminnan sopeuttamista 1,2 miljoonalla eurolla. Säästökohteina olivat mm. ilmanvaihdon optimointi, lämpötilojen laskeminen lämmityskaudella, jäähdytyslaitteiden sammuttaminen, tuholäistorjunnan lopettaminen sekä tiettyjen hankkeiden siirtäminen tuleville vuosille. Edellisessä talouden leikkausohjelmassa (2021) oli

päätetty Suomenniemen Metsätähden myynti, jonka johdosta vuoden 2022 talousarviosta vähennettiin 15 000 euroa sekä Pellosniemen Kisakaaren myynti, jonka johdosta vähennettiin 25 000 euroa. Nämä eivät toteutuneet vielä vuoden 2022 aikana. Määrärahat näiden ylläpitämiseen sekä Haukivuoritalon ylläpitämiseen on vähennetty myös vuoden 2023 talousarviosta.

Henkilöstön määrässä oli edelleen vajeusta vuoden 2022 aikana. Rakennuttamisen puolella vajeusta oli kahden henkilön verran sekä ylläpidon puolella yhden henkilön vajeus. Korvaava rekrytointi saatiin tehtyä uuden rakennuttajan aloittaessa syyskuussa. Rakennuttajapäällikkö saatiin rekrytoitua marraskuussa, mutta sisäisen siirtymän vuoksi rakennuttamisen tiimin kokonaisvahvuus ei kasvanut. Loppuvuodesta tuli kuitenkin vielä rakennuttajainsinööri irtisanoutuminen, joten vuodenvaihteen henkilöstövajeus oli – 3 htv. Ylläpidon puolelta vajeusta aiheutti tilasuunnittelijan eläköityminen sekä kunnossapitoinsinöörin perhevapaat. Tilasuunnittelijan puuttuminen näkyi kunnossapidon suunnittelussa sekä arkistoinnissa. Nämä vaikuttivat paljon myös muun henkilöstön kuormittumiseen. Henkilöstövajeus paikataan vuoden 2023 aikana.

Kiinteistöjen sisäilmaongelmien suhteen tilanne on jatkunut hyvällä tasolla. Määrätietoinen toiminta ja ennakoiva kunnossapito sekä uudisrakennukset ovat vähentäneet aktiivisten sisäilmakohteiden määrää. Ainut kiinteistökohtainen sisäilmatyöryhmä oli Ristiinan päiväkodilla. Muissakin kohteissa oli toki yksittäistä oireilua ja niihin liittyviä selvityksiä, mutta ei laajamittaisia ongelmia. Edelleen tulevien vuosien haasteena on korjausvelasta johtuva suuri investointitarve suhteessa verokertymään. Korjausvelan kasvua ei ole saatu pysäytettyä, vaikka palvelutuotannosta poistuneita rakennuksia on pyritty myymään ja purkamaan. Palveluverkkoratkaisuissa tulisi painottaa pitkäjänteistä suunnitelmallisuutta, jotta investoinnit saataisiin kohdennettua pitkään palvelutuotannossa säilyviin rakennuksiin.

Talonrakennuspalveluiden käyttötalous pysyi talousarvion raamissa hyvin. Toimintakulut alittuivat n. 1,2 M€. Talousarvio 2022 oli 12,0 M€ ja toteuma 10,8 M€. Alitus tuli kunnossapitokorjausten osalta, kun alkuvuoden aikana tehty budjetin uudelleen käsittely esti osittain hankkeiden valmistelun. Lisäksi kunnossapidon puolella oli väliaikaista henkilöstövajetta vuoden 2022 aikana. Tilikohdattaiset ylitykset olivat maltillisia vuoden 2022 aikana ja kokonaisuudessaan talous pysyi hyvin tasapainossa.

Lämmitysenergian osalta budjetti ylittyi noin 320 000 euroa. Sähkön osalta toteuma oli lähes budjetin mukainen. Lämmitysenergian budjettia leikattiin korjatussa talousarviossa 151 000 euroa ja sähkön budjettia 228 000 euroa. Sähkön ja lämmön osalta on pyritty aktiivisilla säätötoimenpiteillä sekä turhien palvelutuotannosta poistuneiden kiinteistöjen realisoineilla vaikuttamaan kustannuksiin. Hintojen nousujen luomaa kustannusten ylityspainetta ei kuitenkaan voida tulevaisuudessa täysin estää näillä toimenpiteillä. Tulevana vuonna sähkön budjetti saattaa ylittyä hintojen nousun vuoksi, vaikka aktiivisia toimia energian säästämiseksi on tehty ja talousarviossa huomioitu lisävarausta kustannusnousun vuoksi. Seuraavassa taulukossa näkyy energian budjetti ja toteuma viime vuosilta. Yhteenvetona voi todeta, että energiansäästöä on saatu jatkuvasti kehitettyä ja kaupungin energiakustannusten nousu ei ole ollut yhtä voimakasta kuin markkinahintojen kehittyminen.

Energialaji	2019	2020	2021	2022	2023
Sähkö	TA 1,90 M€, tot. 1,82 M€	TA 1,90 M€, tot. 1,66 M€	TA 1,85 M€, tot. 1,70 M€	TA 1,62M€, tot. 1,63 M€	TA 4,92 M€, tot. ? M€
Lämmitys	TA 3,45 M€, tot. 3,02 M€	TA 3,45 M€, tot. 2,68 M€	TA 3,2 M€, tot. 3,11 M€	TA 2,90 M€, tot. 3,22 M€	TA 3,73 M€, tot. ? M€

Taulukko energiakustannusten kehitymisestä.

Vuoden 2022 toimintatuottoihin ei ollut budjetoitu mitään. Toteuma oli noin 400 euroa. Valmistus omaan käyttöön jäi hieman yli 100 000 euroa alle talousarvion. Alituksen syynä on vajaa henkilöstömäärä rakennuttamisen puolella.

Tilahankkeet; suunnittelu ja rakennuttaminen

Investointi- ja kunnossapitohankkeiden rakennuttaminen ja valvonta tehtiin pääosin omana työnä. Rakennuttajaorganisaatio kaavaili entisestään, kun rakennuttajainsinööri irtisanoutui joulukuussa 2022. Rakennuttamista ja valvontaa jatketaan kahden henkilön voimin, kunnes uusia henkilöitä saadaan rekrytoitua. Ostopalveluita käytetään edelleen mm. valvontatehtävissä, mutta rakennuttaminen eli projektien johtaminen oman talon sisältä on osoittautunut parhaaksi tavaksi toimia niin riskienhallinnan kuin taloudenkin näkökulmasta. Naisvuoren näkötornin kunnostamishankkeeseen rakennuttamispalvelua ostettiin konsernin sisäisesti Kiinteistökehitys Naistinki Oy:ltä. Omana työnä tehtiin vähäisessä määrin kunnossapidon arkkitehtisuunnittelua, kunnes tilasuunnittelija eläköityi. Muu suunnittelu ostettiin ulkoa.

Kiinteistöjen ylläpito

Kiinteistönpidon perusedellytyksenä on, että tilojen kunnon ja käytettävyyden sekä terveellisten olosuhteiden on vastattava toiminnan tarpeita ja vaatimuksia. Ylläpidossa panostettiin kestäviin ja vähemmän huoltoa vaativiin ratkaisuihin sekä sisäilmaongelmien ennaltaehkäisemiseen. Vuonna 2022 tavoitteiden saavuttamista vaikeutti merkittävä resurssipula ja uusien rekrytointien myötä työntekijöiden perehdyttäminen.

Rakennusten kunnossapito

Kaikkia suunniteltuja hankkeita ei pystytty toteuttamaan vuodesta 2021 jatkuneen henkilöstövajeen vuoksi. Positiiviset perheuti-
set ja niihin liittyvät poissaolajaksot veivät myös osan jo aikaisemmin vajaista resursseista. Ukrainan kriisin kärjistyminen täysimit-
taiseksi sodaksi aiheutti yllättäviä vaikeuksia toimituksiin ja yleinen epävarmuus heijastui voimakkaasti myös rakennusalalle ja näkyi
mm. kustannusten nousuna. Kriisin seurauksiin ei pystytty reagoimaan tarpeeksi nopeasti ja tehokkaasti. Valmius- ja varautumis-
työhön panostettiin kuitenkin resurssien kannalta aikaisempaa enemmän voimavaroja: mm. sähkön riittävyteen liittyviin uuhin
varauduttiin tiedottamisella ja laatimalla kiinteistöjen käyttäjille ohjeistusta sekä kartoittamalla sähkökatkoista palautumista valit-
tujen kiinteistöjen osalta. Helmi Intrassa julkaistulla kyselyllä seurattiin säästöohjelman yhteydessä toteutettujen toimenpiteiden
vaikutuksia kiinteistöjen sisäisten käyttäjien kokemuksiin.

Itäisen ja läntisen alueen kiinteistöhoidon palveluntuottajana jatkoi ISS palvelut Oy. Kiinteistöhoidon valvonta hoidettiin omana
työnä. Ristiinan kiinteistöjen- ja pihojen hoidon sekä Suomenniemen kiinteistöjen päivystys- ja varallaolopalvelujen tuottajana
jatkoi Punavaara Oy. Kyseisen palvelusopimuksen toteutumista ja kehittämistä seurattiin kuukausikokouksissa. Uusi kilpailutus
valmisteltiin vuonna 2022 ja julkaistaan kilpailutukseen vuonna 2023.

Kiinteistöjen pihat, lukuun ottamatta Ristiinan ja Suomenniemen kiinteistöjen pihoja, on jaettu kolmeen ylläpitoalueeseen; itäinen,
läntinen ja keskusta. Itäisen, läntisen ja keskustan osalta urakoitsijana jatkoi Viherpalvelut Hyvönen Oy. Ristiinan kiinteistöjen piha-
alueet hoiti Punavaara Oy. Suomenniemen kiinteistöjen pihojenhoito ostettiin Vesilaitokselta ja paikallisilta pk-yrittäjiltä. Kiinteistö-
jen ulkoalueiden palvelusopimuksen valvonta hoidettiin omana työnä.

Suurimpia kunnossapidon töitä vuonna 2022 olivat esimerkiksi Lähemäen koulun B-siiven ulkoseinän tiivistyskorjaukset, Savilah-
denkatu 13:n julkisivun maalaus, Tuppuralan koulun luokahuoneiden remontointi ja lattiamateriaalin vaihto esikoulualueella, sekä
Lähemäkitalon, Kyyhkylän päiväkodin ja Ristiinan koulun vesikatkojen kunnostukset.

Jätehuolto

Jätehuoltopalvelut tuottaa Metsäsairila Oy. Palvelu sisältää jätehuollon organisoimisen Mikkelin kaupungin kiinteistöissä. Yhteistyötä
jatkettiin myös purkujätteen käsittelyn ja jatkojalostamisen osalta. Kaupungin purkukohteista viedään kaikki rakennusjätteet
Metsäsairilaan jatkojalostettavaksi. Purkukohteissa jätteen vastaanottoaikaan määrääminen etukäteen helpottaa ympäristövas-
tuiden valvontaa sekä asettaa tarjoajat samanarvoiseen asemaan jätteenkäsittelyn kustannusten osalta.

Energia ja vesihuolto

Raportointi energianhallinnassa oli haasteellista energiainsinöörin irtisanouduttua marraskuussa 2021. Seuranta- ja raportointityö
vaatii ammattitaitoa ja osin manuaalista työtä, joten seurantatietoja ei saatu kerättyä toimintakertomukseen vuoden 2022 alussa.
Energiatehokkuussopimukseen liittyvät raportointitoimenpiteet hoidettiin ostopalveluna aiemman energiainsinöörin toimesta.
Energiainsinöörit (jo viides henkilö nyt) ovat toimineet määräaikaisilla sopimuksilla vuodesta 2010 saakka. Toimen vakinaistaminen
edesauttaisi henkilöitä sitoutumaan organisaatioon sekä takaisi kehittymismahdollisuudet ja suunnitelmallisen toiminnan. Uusi
energiainsinööri aloitti toimessaan heinäkuussa 2022, ja hänen tehtävänä on jatkaa raportointityötä ja kehittää energianhallintaa
organisaatiossa. Kaupunginhallituksen päätöksen §364 mukaiset säästötoimet saatiin toteutettua energiainsinöörin johdolla täysi-
määräisesti. Määrätietoinen työ ja tarvittavat toimenpiteet ovat tärkeitä energiankulutuksen hallitsemiseksi ja säästämiseksi, sillä
vuositasolla on käytetty sähkөөn noin 2 miljoonaa euroa ja lämmitykseen noin 3 miljoonaa euroa, eli yhteensä lähes puolet koko
talonrakennuspalvelut -yksikön budjetista.

Energiataloudelliset investoinnit ovat osoittautuneet hyödyllisiksi energiainsinöörin edistämiseksi toimiksi, ja niihin liittyvää säästöpo-
tentiaalia on mahdollista hyödyntää muissakin kohteissa. Energiainsinööri vastaa myös energiankulutuksen seurannasta ja rapor-
toinnista, ja hän tekee yhteistyötä muiden alan ammattilaisten, kuten sähkö-, automaatio- ja LVI-asiantuntijoiden kanssa, jotta
talotekniikasta saadaan mahdollisimman energiatehokas. Energiatehokkuuden ja säästöpotentiaalien parantaminen on yksi tärkeä
osa kokonaisvaltaista talotekniikan kehittämistä ja ylläpitämistä. Vuoden 2022 aikana toteutettiin energiataloudellisena investointi-
na Anttola-talon ja Anttolan palvelukeskuksen maalämpöpöjärjestelmän saneeraus täysitehoiseksi, jonka avulla voitiin luopua koko-
naan öljylämmityksestä. Lisäksi Tuppuralan koululle valmistui aurinkopaneelientä. Tuppuralan koulun energiatuki 5 394 euroa on
tuloutettu kokonaisuudessaan vuodelle 2022. Anttola-talon ja palvelutalon energiahankkeelle on saatu ARA:n energiatukea 78 750
euroa. Vuodelle 2022 tästä avustuksesta kirjautui 24 000 euroa.

Purkukohteet

Rakennuksen jäädessä pois käytöstä talonrakennuspalvelut arvioi ja hyödyntää hallinnoimiensa kiinteistöjen ylläpidon tarpeisiin
mm. ilmalämpöpumppuja, tuloilmakoneita sekä muita rakennusosia, laitteita ja varusteita. Kiertotalouden edistämiseksi ja puretta-
vien kohteiden jätemäärän vähentämiseksi on laadittu yhteistyösopimus Mikkelin Toimintakeskus ry:n kanssa. Sopimus koskee
käytöstä poistuvan kiinteistön irtaimistoa, kiintokalusteita, laitteita ja soveltuvia rakennusosia. Purkukohteiden urakoissa purkujät-
teet toimitetaan jakeittain sopimushinnaston mukaisesti Metsäsairilan lajittelu- ja kierrätyskeskukseen, josta on valmiit ja hyvät
väylät kaikkien materiaalien jatkokäytölle ja -jalostukselle.

Vuoden 2022 aikana purettiin Nuijamiestenkatu 12:ssa sijainnut päiväkotirakennus. Tammikuussa 2022 viimeisteltiin ns. ESE –
korttelissa loppuvuodesta 2021 myydyin metallirakenteisen varastorakennuksen perustuksien ja asfaltointien purkaminen. Samalla

kiinteistöllä purettiin syksyllä tonttien nro. 2 ja 3 rajan läheisyydessä ollut iso betonikaivo tontin nro. 2 uudisrakentamisen tieltä. Mikkelin vanhan Osuusmeijerin purkamisen valmistelut saatiin valmiiksi kesään mennessä ja kilpailutus toteutettiin loppukesällä. Purku-urakka alkoi lokakuussa ja valmistuu elokuun 2023 loppuun mennessä. Siekkilän koulun purku-urakkaa valmisteltiin kuluneen vuoden aikana ja toteutus on vuonna 2023.

Kaupungin omistamien rakennusten tunnusluvut

	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Toteutuma %
Hallinnassa oleva rakennusomaisuus 1000 m ³	1406	1388	1403	101 %
Ulosvuokratut liike- ja teollisuuskiinteistöt, 1000 htm ²	49	46	49	107 %
	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Toteutuma %
Rakennusten ylläpito				
Kaukolämmön normitettu kokonaiskulutus (kWh/r-m ³ /v)	-	40	40,6	101,50 %
Sähkön kokonaiskulutus (kWh/r-m ³ /v)	-	19	15,7	82 %
Kulutukset on laskettu rakennuskuutiometriä kohti. Seurannassa oleva rakennustilavuus edustaa noin 66 prosenttia talonrakennuspalveluiden hallinnassa olevasta kokonaisrakennustilavuudesta.				

RAKENNUSVALVONTA-TULOSALUE

Rakennusvalvonta –tulosalueen esimiehenä toimi johtava rakennustarkastaja Sari Valjakka. Tulosalue vastaa rakennusvalvontaviranomaisen sekä jätehuoltoviranomaisen palveluista.

Tulosalueella toimii tulosityksikkö:

- Rakennusvalvonta- ja jätehuoltopalvelut

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta. Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on huolehtia rakentamista koskevien lupien käsittelystä ja rakennustyön aikaisesta valvonnasta. Lisäksi he huolehtivat rakennetun ympäristön valvonnasta.

Kunnan jätehuoltoviranomainen valvoo ja päättää jätelaissa säädetyistä viranomaiselle määrätyistä asioista, joilla varmistetaan kunnassa lainmukaisesta jätehuollon järjestämisestä ja toiminnasta.

TALOUDEN TOTEUTUMA RAKENNUSVALVONTA	TA 2022	TA muutokset 2022	TA muutoksi- neen 2022	TP 2022	EROTUS	TOT %
TULOSALUE YHTEENSÄ						
Toimintatuotot	1 006 500	-103 000	903 500	928 326	24 826	102,7
Valmistus omaan käyttöön	-314 800	20 000	-294 800	4 969	299 769	-1,7
Toimintakulut	-1 194 600	-25 000	-1 219 600	-1 179 174	40 426	96,7
Toimintakate	-379 600	-75 000	-454 600	-245 879	208 721	54,1
Rakennusvalvonta						
Toimintatuotot	815 000	-50000	765 000	808 446	43 446	105,7
Valmistus omaan käyttöön				4 969	4 969	
Toimintakulut	-1 071 300	8000	-1 063 300	-963 739	99 561	90,6
Toimintakate	-256 300	-42 000	-298 300	-150 324	147 976	50,4
Kiinteistöveroprojekti						
Toimintatuotot						
Toimintakulut	-123 300		-123 300	-95 490	27 810	77,4
Toimintakate	-123 300		-123 300	-95 490	27 810	77,4
Jäteasiat						
Toimintatuotot	191500	-53000	138 500	119 879	-18 621	86,6
Toimintakulut	-191 500	20000	-171 500	-119 945	51 555	69,9
Toimintakate	0	-33 000	-33 000	-66	32 934	0,2

Rakennusvalvonta- ja jätehuoltopalvelut

Tulosityksikön esimiehenä toimi johtava rakennustarkastaja Sari Valjakka.

Lupa- ja valvontajaoston kokoonpano:

Jäsen	Varajäsen
Muttilainen Ola pj.	Korhola Anne
Haavikko Harri vp.	Kultanen Kirsi
Häkkinen Kati	Väisänen Heikki
Sipilä Arto	Marttinen Mika
Taskinen Terhi	Siitari Keijo

Esittelijä: johtava rakennustarkastaja Sari Valjakka.

Lupa- ja valvontajaosto kokoontui 6 kertaa ja käsitteli yhteensä 27 asiaa.

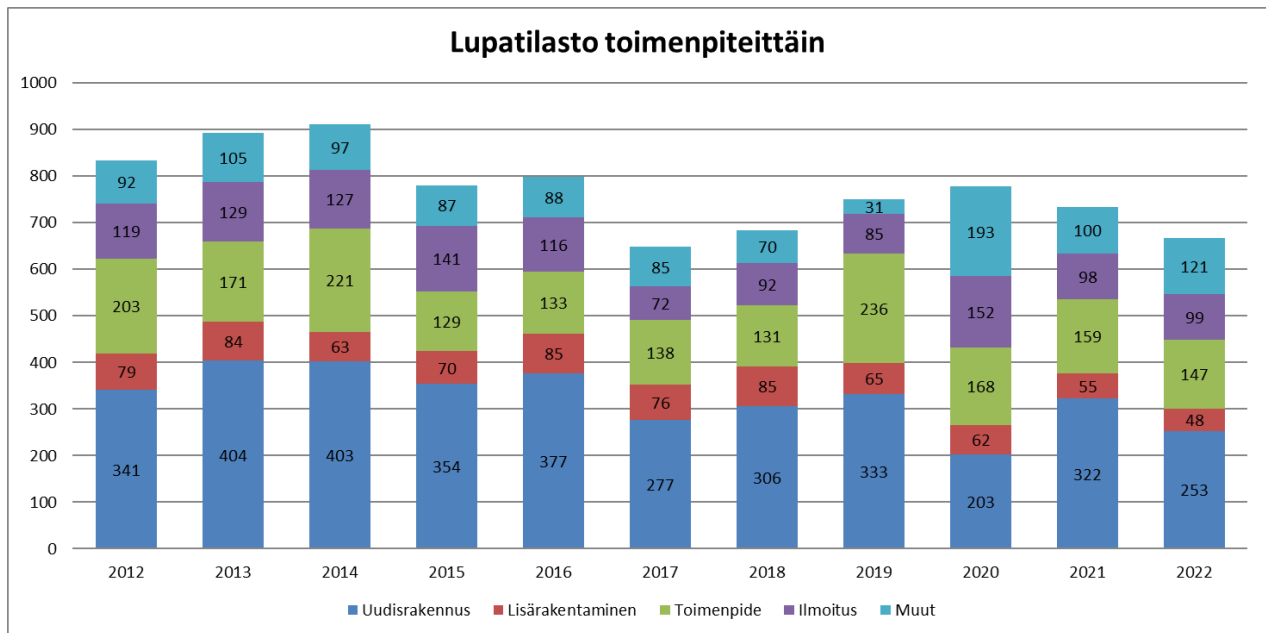
Rakennuslupatyöryhmä

Rakennusvalvonnan lupatyöryhmä kokoontui 33 kertaa ja käsitteli 123 asiaa. Lupatyöryhmään osallistuu rakennusvalvonnan tarkastajat, hallintopäällikkö, kaavoituksen edustajat, lupa- ja valvontajaoston varsinaisena edustajana Arto Sipilä, varaedustajan Terhi Taskinen sekä erikseen kutsuttuna esteettömyysasioiden käsittelyyn vammaisneuvoston nimeämänä Kauko Väisänen. Tarvittaessa voidaan kutsua muitakin organisaation asiantuntijoita. Lupatyöryhmässä käsitellään ja annetaan lausuntoja pientaloja suuremmista hankkeista sekä määräyksistä poikkeamisista.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnassa toimiin johtavan rakennustarkastajan lisäksi kuusi rakennustarkastaja omilla maantieteellisillä vastuualueillaan rakennusvalvonnan lupa- ja valvontatehtävissä toimintasäännön mukaisissa tehtävissä. Kantakaupunki asemakaava-alueet Sari Valjakka, Jussi Törrönen ja Teemu Männistö, itäinen Anttolan suunta Marko Kurvinen, pohjoinen Haukivuoren suunta ja Rantakylä Jani Minkkinen, länsi-etelä Otava ja Suomenniemi Asta Rautiainen ja eteläinen Ristiinan suunta Hannu Ahonen. Lisäksi yksikössä toimii hallintopäällikkö ½ htv, lvi-tarkastaja sekä kolme toimistosihteeriä avustavissa lupavalmistelu, rakennusrekisteri, rakennusvalvonnan arkisto, laskutus ja muissa toimistotehtävissä.

Rakennusvalvonnan käsittelemien lupien määrä hieman laski. Lupia käsiteltiin 686 kpl (750 kpl, 2021). Uusien asuntojen määrä 148 kpl (177 kpl, 2021). Rakennuslupia myönnettiin omakotitaloille 35 kpl (29 kpl, 2021) kpl, rivitaloille 1 kpl (6 kpl, 2021) kpl, kerrostaloille 3 kpl (4 kpl, 2021) ja loma-asunnoille 34 kpl (57 kpl /2021). Kaikkien myönnettyjen uudisrakennusten kerrosalamäärä kasvoi edellisestä vuodesta ja oli 49 387 m² (32 727 m²,2021). Rakennusvalvonnan maksutulot toteutuivat odotettua parempana. Menoista saatiin säästöä, jolloin toimintakate parani talousarviosta n. 147 900 € eli 50,4 %, (kate –toteuma - 148 000 €, kun TA arvio –298 000 €)

Kahden rakennustarkastajan vaihtuminen hidasti toimintaa kesällä. Virat saatiin täytettyä loppukesästä. Lupaneuvontaan lisäavuksi palkatun määräaikaisen lupainsinöörin tehtävä päättyi. Sihteerit siirtyivät yleishallintopalveluista tulosalueen alaisuuteen. Osa rakennustarkastajista suoritti ympäristöministeriön avustuksen varoin rakennusvalvonnan tietomallikoulutukseen, jolla valmistautaan lakimuutoksen myötä viranomaistoiminnassa tapahtuviin muutoksiin. Uusien rakennustarkastajien perehdytys- sekä lakimuutuskoulutuksiin osallistuttiin. Rakennusvalvonta osallistui lisäksi yhteiseen prosessien ja asiakaspalvelun kehittämissuunnitelmaan. Rakennusvalvonnassa seurataan jatkuvasti sähköisellä asiakastytyväisyysselvityksellä lupapäätöksen yhteydessä asiakaspalautetta. Asiakaspalautteet käsitellään henkilöstön kanssa toiminnan kehittämiseksi. Toimintaa kehitetään edelleen yhteisten toimintaohjeiden sekä valtakunnallisten rakennusvalvontojen yhtenäisten käytänteiden avulla. Kaupungin verkkosivustolla rakennusvalvonnan ohjeistuksia on päivitetty ja päivitetään edelleen saadun asiakaspalautteen perusteella.

Kiinteistöveroprojekti

Projektivastavana toimii Juho Tarikka ja muissa projektitehtävissä Jouni Rahikainen. Projektille osoitettua sihteeriresurssia ei ollut käytössä kuin osan aikaa vuoden alussa. Kiinteistöverotietojen tarkistushankkeessa on kartoitettu Mikkeliin länsiosaa viiden vuoden ajan. Ilmoituslomakkeita on postitettu kiinteistöille loppuvuoteen 2022 mennessä kaiken kaikkiaan n. 3783 kappaletta, joilla on pyydetty kiinteistön omistajia ilmoittamaan rakennusten tiedot hankkeen tarkistettavaksi. Ilmoituslomakkeiden palautusprosentti on ollut 83,40 %, joista 1902 kohteessa on suoritettu mittauskäynti vuoden 2022 loppuun mennessä eli noin 60 % palautuneista

kohteista on mitattu. Maastossa mitatuista kohteista 69,35 % eli 1319 kappaletta on käsitelty loppuun tai siirretty esimerkiksi rakennustarkastajille mahdollista lupaprosessia tms. varten. Mikäli lupaa ei viranomaisen kehotuksesta huolimatta haeta, rakennusvalvontaviranomaisen on ryhdyttävä pakkokeinojen käyttöön ja ilmoitettava rakennusrikkomuksesta poliisille.

Maastomittauskäynneillä havaittuja rakennuksia on ollut n. 12 % enemmän kuin kiinteistön omistajat ovat ilmoittaneet eli 449 rakennusta on lisätty rekisteriin vielä kiinteistön omistajien ilmoituksen lisäksi. Kiinteistön omistajat eivät ole jostain syystä ilmoittaneet tietoja verottajalle, vaikka vero-ohjeen mukaan yli 5 m² rakennukset tulee ilmoittaa kiinteistöveroilmoituksella, jos ne on vapautettu rakennusvalvontaviranomaisen lupamenettelystä. Projektin tähänastisen kirjanpidon mukaan kokonaislamuutos verottajalle on joulukuun 2022 mennessä +28 778 m². Yhteensä 1972 uutta rakennusta on kirjattu verottajan listalle verotuspäätöstä varten. Suhteutettuna mitattujen rakennusten lukumäärään, n. 20 % mitatuista rakennuksista on ollut uusia rekisteristä puuttuneita rakennuksia. Vuosittainen kiinteistöveroprojektin myötä syntyvä lisäverokertymä kasvaa kumulatiivisesti vuosittain.

Jätehuoltoviranomainen

Jäteasiantarkastajana toimii Nina Hurri ja avustavissa sihteeritehtävissä Anne-Marika Kekäläinen. Syksyllä aloitti määräaikainen projektihenkilö jätehuollon sähköisten rekisterien kehityshankkeessa. Jätehuoltoviranomaisena Mikkelin kaupungin kaupunkikehityslautakunta teki päätöksen alueella käytössä olevasta jätehuoltojärjestelmästä kokouksessaan 18.10.2022. Mikkeliä siirrytään pois jätehuollon kaksoisjärjestelmästä kunnan järjestämään jätehuoltoon koko Mikkelin kaupungin alueella 1.2.2025.

Vuoden 2022 aikana valmisteltiin kompostointi-ilmoitusten vastaanottoa ja aloitettiin kompostointi-ilmoitusten vastaanottaminen. Alueellisia kompostointitarkastuskierroksia ei toteutettu, mutta kiinteistöjen kompostointia selvitettiin jätehuoltoviranomaisen hakemusten sekä päätösten yhteydessä.

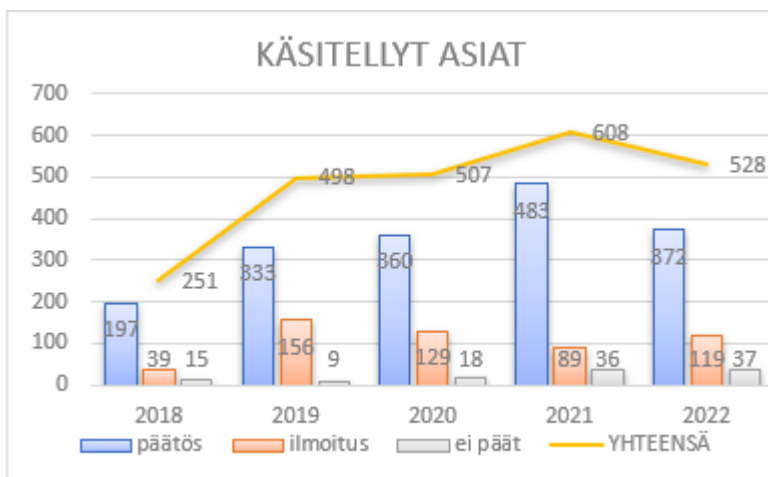
Jätehuoltoviranomaisen vastaanottamien hakemusten määrä kasvoi edelleen. Käsiteltyjen asioiden (pätösten) määrä laski, mutta edellisvuosista poiketen vuonna 2022 käsiteltiin jätehuoltoviranomaisen puolesta uutena asiana 1111 kompostointi-ilmoitusta; kokonaisuudessaan käsiteltyjen asioiden määrä kasvoi reilusti. Vuoden 2021 608 asiasta 1639 asiaan vuoden 2022 osalta. Kompostointi-ilmoituksia vastaanotettiin jätehuoltoviranomaiselle 1925, lisäksi ilmoituksia vastaanotettiin Metsäsairila Oy:n sähköiseen palveluun.

Jätevesilietteiden osalta tehtiin edelleen laajaa yhteistyötä ELY-keskuksen, Metsäsairila Oy:n, Vesilaitoksen sekä Mikkelin seudun ympäristöviranomaisten kanssa. Selvitystyö jatkuu vuoden 2023 aikana.

Vuoden 2022 aikana selvitettiin laajasti jätehuoltomääräyksiä ja niiden sisältöjä eri paikkakunnilla viranomaisyhteistyönä valmistellen vuoden 2023 aikana toteutettavaa jätehuoltomääräysten päivittämistä.

Käsitellyt asiat (ei sisällä kompostointi-ilmoituksia)

	2018	2019	2020	2021	2022
päätös	197	333	360	483	372
ilmoitus	39	156	129	89	119
ei päät	15	9	18	36	37
YHTEENSÄ	251	498	507	608	528

Rakennusvalvonta

Vuosi Palvelu	2022			Toteutuma%
	TP -1v	TA	TP	
6100 - Rakennusvalvonta				
luvat kpl	750,00	700,00	686,00	98,00 %
menot / lupa €/kpl	-1 126,79	-1 519,00	-1 404,87	92,49 %
katselmukset kpl	1 059,00	750,00	1 149,00	153,20 %
menot / katselmus €/kpl	-798,01	-1 417,73	-838,76	59,16 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

Keskeisimmät tapahtumat kaudella

Toteutui suunnitelmien mukaisena. Menoissa saatiin säästöä.

Rakennusvalvonnan projektit

Vuosi Palvelu	2022			Toteutuma%
	TP -1v	TA	TP	
6300 - Rakennusvalvonnan projektit				
tarkastetut kiinteistöt kpl	391,00	350,00	287,00	82,00 %
menot / tarkastettu kiinteistö €/kpl	-273,32	-352,29	-332,72	94,45 %
tehdyt selvitykset kpl	333,00	350,00	330,00	94,29 %
menot / tehty selvitys €/kpl	-320,92	-352,29	-289,36	82,14 %
uusia rakennuksia rekisteriin kpl	255,00	250,00	119,00	47,60 %
menot / uusi rakennus rekisteriin €/kpl	-419,09	-493,20	-802,43	162,70 %

Sarakkeessa TA on huomioitu mahdolliset määrärahamuutokset.

MAASEUTUTOIMI-TULOSALUE

Maaseututoimi ja lomituspalvelut toiminta-alueena on maataloushallinnon ja maatalousyrittäjien lomituspalveluiden järjestäminen. Lisäksi tehtävänä on kehittää Mikkelin maaseudun elinkeinotoimintaa. Tulosalueen esimiehenä toimii maaseutujohtaja Kari Mikkonen

TALOUDEN TOTEUTUMA MAASEUTU- JA LOMI- TUSPALVELUT	TA 2022	TA muu- tokset 2022	TA muutoksi- neen 2022	TP 2022	EROTUS	TOT %
TULOSALUE YHTEENSÄ						
Toimintatuotot	9 942 400	0	9 942 400	9 901 480	-40 920	99,6
Toimintakulut	-10 035 100	0	-10 035 100	-9 486 255	548 845	94,5
Toimintakate	-92 700	0	-92 700	415 225	507 925	-447,9
Maaseutupalvelut						
Toimintatuotot	217 900		217 900	191 523	-26 377	87,9
Toimintakulut	-361 100		-361 100	-319 095	42 005	88,4
Toimintakate	-143 200		-143 200	-127 572	15 628	89,1
Lomituspalvelut						
Toimintatuotot	9 724 500		9 724 500	9 709 957	-14 543	99,9
Toimintakulut	-9 674 000		-9 674 000	-9 167 160	506 841	94,8
Toimintakate	50 500	0	50 500	542 797	492 297	1074,8

Maaseutuhallinto

Viljelijät palauttivat tukihakemuksensa pääsääntöisesti sähköisesti (1209 viljelijää ,on 96 % viljelijöistä). Ukrainan sodasta johtuvan kustannuskriisin myötä viljelijöille maksettiin luonnonhaittakorvauksen lisänä kriisitukea. Maaseutuhallinnon henkilöstö väheni yhdellä henkilöllä, henkilöstöä on 4 henkilöä, 2,8 htv. Mikkelin maaseututoimi myi maataloushallinnon viranomaistyötä Rantasalmen maaseututoimelle 0,4 htv:n edestä, myynti perustui –22 voimaantulleeseen kuntien väliseen sopimukseen. Ruokavirasto on kouluttanut henkilöstöä CAP 2027 rahoituskauden tukiehtoihin. Uusi rahoituskausi alkaa vuonna 2023.

Maaseudun kehittäminen

Maaseudun kehittämiseen käytettiin yhteensä 32 946 euroa. Maaseudun kehittämisen kautta toteutettiin Maataloudenjätteenmuovienkeräys hanke, hankkeen toteutti Metsäsairila Oy (hankkeen kulut 21 841 €). Mikkelin maatalousyrittäjille järjestettiin hyvinvointipäivä lokakuussa, päivään osallistui n. 100 yrittäjää (tapahtuman kulut 6600 €). Maaseudun kehittämisen määrärahoista on maksettu Läsäkosken Myllypalstan vuokra 4 500 €.

Lomituspalvelut

Lomituspalveluissa tapahtui kolmen lomituspäikälisyyksikön yhdistyminen, jossa Parikkalan ja Rantasalmen yksikkö liittyi Mikkelin hallinnoimaan Kaakkois-Suomen lomituspalvelut paikallisyksikköön. Uuden alueen myötä lomituspalvelut tuottaa lomituspalveluita n. 950 yrittäjälle, toiminta-alueena on 2 maakuntaa sisältäen 21 kuntaa. Mela on tukenut yhdistymisprosessia erillisellä hanke määrärahalla (n. 160 000 euroa). Määrärahalla on katettu yhdistymiseen liittyviä kuluja, järjestetty sidosryhmätapahtumia, tuotettu graafista aineistoa, järjestetty koulutusta henkilöstölle, kehitetty uusia toimintatapoja sekä lomittajien rekrytointia. Yhdistyneitten paikallisyksiköiden toimintatapoja on yhdenmukaistettu, näin toiminta-alueen asiakkaille varmistetaan tasalaatuinen palvelu. Lomituksen haasteena on ollut lomittajapula, henkilöstöä on eläköitynyt runsaasti, saamaan aikaan yrittäjillä oli runsaasti sijaisapulomitustarpeita.

Talouden toteutuminen ja olennaiset poikkeamat

Lomitustoiminnan kulut toteutuivat ennakoitua pienempänä, lomituksen toimintakate on + 298 130,58 euroa. Melan valtionkorvaus on ollut liian suuri 298 130,58 euroa, liika maksettu valtionkorvaus palautetaan valtiolle.

Maaseututoimen tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022	Toteutuma %
Maatilat yhteensä, kpl	1280	1280	1271	99 %
Maatalouden tukihakemukset, kpl	4609	5000	5123	102 %
Maatalouden tuet milj. euroa/vuosi	29	25	27	108 %
Lomituspäivät (vuosilomat, sijaisapu, tuettu lomitus)	19764	34000	33602	99 %
Kustannus euroa/lomituspäivä	222	220	247	112 %

INVESTOINNIT

Koko kaupungin nettoinvestointien toteutuma oli 26,495 milj. euroa. Alkuperäinen talousarvion nettoinvestointi oli 29,187 milj. euroa ja muutettu talousarvio 32,333 milj. euroa.. (HUOM! edellä luvuissa mukana myös liikelaitokset ja pelastuslaitos, ilman näitä ns. peruskaupungin investointien tot. netto 24,102 milj. euroa, alkuperäinen TA netto 26,348 milj. euroa ja muutettu TA netto 29,403 milj. euroa).

Lisämäärärahat/määrärahasiirrot vuoden aikana hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa seuraavasti:

Investointien määrärahamuutokset 10/2022, KV §165 12.12.2022

Menomäärärahamuutokset

- Jalkaväkimuseon esteettömyys ja vesikatto (TA 200.000 euroa), menoilytys +40.000 euroa
Siirretään projektilta Naisvuoren tornin kunnostus (TA 1.650.000 euroa)
- Energiataloudelliset investoinnit, MENOT (TA 150.000 euroa), menoilytys +80.000 euroa.
Siirretään projektilta Naisvuoren tornin kunnostus (TA 1.650.000 euroa)
- Pyöräilyn ja kävelyn edistämishjelma (TA 100.000 euroa), menoilytys +50.000 euroa
Siirretään projektilta Ecosairila (TA 200.000 euroa)
- Sairaalakampuksen ympäristö (TA 200.000 euroa), menoilytys +50.000 euroa
Siirretään projektilta Ecosairila (TA 200.000 euroa)

Tulomäärärahamuutokset

- Mikkelin joet, patojen poistaminen TULOT, hankkeesta vuoden 2022 kustannukset jäävät kaupungille ja vuodelta 2023 ELY-keskukselle, tuloalitus -100.000 euroa

Lisäksi aiemmin lisämääräraha on myönnetty kaupunginvaltuustossa seuraaviin kohteisiin:

- Maa- ja vesialueiden hankintaan +575.000 euroa KV §28 21.3.2022 ja +2.225.000 euroa KV §186 13.6.2022
- Lähemäen kirjaston muutostyöt koulukäyttöön +200.000 euroa. Siirretty projektilta Launialan koulun muutos päiväkodiksi. KV §87 13.6.2022
- Katuvalojen saneeraukseen +300.000 euroa. Siirretty projekteilta Savilahden rannan yhtenäinen kevytväylä (200.000e), Kalevankankaan alue (50.000e) ja Meijeripuiston rannan yhtenäinen puistoväylä (50.000e). KV §117 26.9.2022
- Tornimäen rinneinfran irtaimisto +155.000 euroa. KV §118 26.9.2022

Kaupunginvaltuustolle esitetään hyväksyttäväksi menojen määrärahaylitykset (yli 5 %) ja tulojen alitukset/ylitykset seuraavasti:

Tulojen alitukset:

- Maa- ja vesialueiden tuottojen alitus 203.000 euroa
- Sotakoulu, Ristiina tuottojen alitus 69.000 euroa
- Lentoasema (sis. Valtion investointituen), tuottojen alitus 150.000 euroa

Menojen ylitykset:

- Eteläinen aluekoulu (Saimaanportin yhtenäiskoulu), menojen ylitys 2.204.000 euroa
- Ristiinan koulukeskuksen kehittäminen, menojen ylitys 25.000 euroa
- Energiataloudelliset investoinnit, menojen ylitys 37.000 euroa
- Karikon liittymä VT13, menoilytys 3.000 euroa
- Kadut, Sairaalakampuksen ympäristö, menojen ylitys 33.000 euroa.
- Hulevesiohjelma, menojen ylitys 236.000 euroa

Menojen ylitykset ovat yhteensä 2.538.000 euroa. Nämä investointien määrärahojen ylitykset voidaan kattaa muiden projektien määrärahoista. Rakennusinvestoinnit alittuvat kokonaisuudessaan noin 1,6 miljoonalla ja Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden osalta noin 1,7 miljoonalla eurolla.

Eteläisen aluekoulun osalta talousarviomäärärahan ylitys johtui maksuerien painottumisesta suunniteltua enemmän jo vuodelle 2022. Kokonaisuudessaan hanke etenee kustannusarvion mukaisesti. Ristiinan koulukeskuksella tehtiin kirjastomuutostyön yhteydessä aikaisempaan vuonna toteuttamatta jääneet nuorisotilan piha-alueen parannukset. Energiataloudellisissa investoinneissa ylitys muodostui Anttolatalon maalämpöjärjestelmän uusimisesta. Öljylämmityksestä luopumiseen saatiin ARA:n avustus, jolloin nettoilytys saatiin nollassa.

Maankäyttö ja kaupunkirakenne hankki kaupunginomistukseen kaksi strategisesti merkittävää maa-alueita vuoden 2022 aikana. Molemmat hankinnat tehtiin hinta- ja sopimusehtoja koskeneiden neuvottelujen perusteella yksityisiltä tahoilta. Annilanharjun kiinteistöä koskeva maa-kauppa koski pääasiassa tulevan Annilanrannan asuinalueen maa-alueita. Kiinteistö sijoittuu Saimaan rannalle. Hankitulle maa-alueelle sekä kaupungin jo omistamalle alueelle on kaavoitettu suuren kysynnän vuoksi rantatontteja, joista kaupungin nyt kokonaan omistamalle maalle

tulee 18 kappaletta (17 okt- ja yksi rivitalotontti). Maakaupan yhteydessä kaupunginvaltuusto myönsi myös erillismäärärahan tonttimarkkinoinnin kehittämiseen, joka on kohdennettu markkinointia edistävään investointiin (tonttiportaali, joka avautuu kesällä 2023).

Lisäksi kaupunki hankki omistukseensa VR Yhtymä Oy:ltä strategisesti tärkeitä maa-alueita Veturitallin ja Satamalahden alueilta sekä Mannerheimintien varrelta. Hankinnat liittyvät Veturitallialueen kehittämiseen kaupallisten palveluiden korttelialueena, Satamalahden uuden kaupunginosan liikennejärjestelyiden toteuttamiseen sekä matkakeskusten alueen liityntäpysäköintiolosuhteiden parantamiseen.

Paikkatietoalustan ja karttaohjelmiston hankinnan siirtyminen vuodelle 2023:

Kaupungin ja kaupunkikonsernin yhteisen paikkatietoalustan ja kartasto-ohjelmiston hankinnan määräraha oli alkuperäisen suunnitelman mukaan käyttää kahtena budjettivuotena: 2022, osuus 600 000 € ja 2023, osuus 300 000. Hankintaprosessin aikana tapahtuneet, ja hankinnan kannalta keskeisissä tehtävissä ja viroissa toteutuneet henkilömuutokset (tietohallintopäällikkö, hankintapäällikkö) sekä hankintaprosessin aikana tehdyt ennakoitua laajemmat selvityksen ohjelmistojen vaativuusmäärittelyistä ja muista hankintakriteereistä johtivat siihen, että hankinnalle varattu investointimääräraha oli tarkoituksenmukaista siirtää kokonaisuudessaan vuoden 2023 talousarvioon.

Talonrakennuspalvelut

Talonrakennuspalveluiden investoinnit pysyivät hyvin talousarviossaan muuttuneesta toimintaympäristöstä huolimatta. Yksittäisissä hankkeissa tuli ylityksiä vuositason tasolla, kun kustannusten painotus siirtyi eri talousarviovuodelle. Suurin yksittäinen ylitys oli Saimaanportin Yhtenäiskoulu, jossa hankkeen suunniteltua nopeammasta valmistumisesta johtuen maksueriä kohdistui 2,16 M€ vuodelle 2022 yli talousarvion.

Vuonna 2022 valmistuneista talonrakennusinvestoinneista vain yksi hanke ylitti hankkeelle varatun kokonaismäärärahan. Ristiinan kirjaston ja nuorisotilan hankkeen ylitys oli yhteensä 13 000 euroa vuosilta 2021-2022. Muut valmistuneet hankkeet (Naisvuoren näkötornin kunnostus, Lähemäen kirjaston muutos koulutilaksi sekä päiväkotien kesäolosuhdehallinta alittivat niille varatut määrärahat yhteensä noin 800 000 euroa).

Itäisen alueen palveluverkkoratkaisu on edelleen toteutumatta. Kaupunkirakenneselvityksessä esitettiin ns. Itäisen alakoulun rakentaminen ja tähän uuteen kouluun on suunniteltu yhdistettäväksi koulut Launiala, Lähemäki, Peitsari ja Rämälä. Samaisessa selvityksessä alueen päiväkotiratkaisuksi on esitetty Tikanpellon päiväkodin korvaaminen uudisrakennuksella tai vaihtoehtoisesti uuteen Itäiseen alakouluun yhdistyvän Launialan koulun koulukiinteistön saneeraamista alueen päiväkodiksi.

Vuoden 2021 syksyllä alueen sekä päiväkotien kouluverkkoon esitettiin ratkaisu. Päätöksentekoa alueen palveluverkkoratkaisusta siirrettiin kuitenkin vuoden 2022 puolelle. Kaupunginvaltuusto päätti 14.2.2022 itäisen alueen päiväkotien ja kouluratkaisuksi Peitsarin koulun toimintojen yhdistämisen Lähemäen kouluun. Päätös ei ota kantaa kaupunkirakenneselvityksessä esitettyihin kysymyksiin alueen koulujen jatkosuunnitelmaan tai päiväkotirakennusten pitkän tähtäimen suunnitelmaan. Lähemäen koululla sijaitseva kirjastotila muutettiin Peitsarin koulun käyttöön ja toiminta siellä alkoi elokuussa 2022. Hanke alitti sille varatun määrärahan (200 000 euroa) noin 50 000 eurolla.

Eteläisen aluekoulun suunnittelu (Saimaanportin yhtenäiskoulu) käynnistyi heti alkuvuodesta 2022, kun urakkasopimus allekirjoitettiin KVR-urakoitsija NCC Suomi Oy:n kanssa. Suunnittelu etenee urakoitsija johdolla. Kasvatus- ja opetuslautakunta nimesi maaliskuussa koulun Saimaanportin yhtenäiskouluksi. Työmaan perustaminen ja työt rakennuspaikalla alkoivat työmaa-alueen aitaamisella ja maarakennustöillä huhtikuun alussa. Rakennuslupa tuli lainvoimaiseksi 18.5.2022, jonka jälkeen varsinaiset perustustyöt pääsivät vauhtiin.

Saimaanportin yhtenäiskoulun suunnittelu on jatkunut koko vuoden keskittyen alkuun arkkitehtisuunnittelun lisäksi rakenteiden suunnitteluun, sisätilojen ratkaisuihin ja talotekniikkaan sekä piha-alueen suunnitteluun. Syyspuolella päästiin sisustus- ja kalustussuunnitteluun. Perustustyöt valmistuivat loppukesällä ja rakennuksen runkotyöt saatiin valmiiksi vuoden loppuun mennessä. Vesikattotyöt alkoivat loppuvuodesta sääsuojien ja höyrynsulun rakentamisella. Työmaan vahvuus on ollut keskimäärin n. 40 työntekijää. Peruskiven muuraustilaisuus pidettiin 28.6.2022. Työmaa on edennyt suunnitellussa rakennustyöaikataulussa ja kustannuksiltaan urakkasopimuksen maksuerätaulukon mukaisesti. Etelä-Savon Aluehallintovirasto on myöntänyt pihan liikuntapaikan rakentamiselle lähiliikuntapaikkojen avustusta 162 000 euroa. Vuodelle 2022 avustuksesta kirjautui 48 600 euroa. Käyttäjien irtaimistohankintojen osalta määräraharauksen riittävyttä on selvitetty loppuvuoden aikana ja samalla on tarkasteltu nykyisten av-laitteiden ja olemassa olevien irtokalusteiden soveltuvuutta ja riittävyttä uuteen käyttötarkoitukseen.

Kaupungin virastotalon osalta vuoden 2022 investoinnit kohdistuivat tavarahissin peruskorjaukseen, rakennusautomaation uudistamiseen ja autohallin nosto-oven uusintaan. Monivuotinen LVIS-peruskorjaushanke tulee jatkumaan tulevina vuosina vaihteittain, kunnes kaikki virastotalon tilat on saatu korjattua. Hankkeen yhteydessä parannetaan ulkoseinärakenteiden tiiveyttä, uusitaan ikkunat, ilmanvaihto- ja sähköjärjestelmät. Lisäksi toimistotilojen ja käytävien alkuperäiset lattiatasotteet ja -pinnoitteet poistetaan sekä kaikki pinnat uusitaan. Neljännen kerroksen julkisivun korjaustyö tulee toteuttaa lähivuosina.

Ristiinan koulukeskukselle 2021 rakennettujen nuorisotilojen piha-alueen rakentaminen saatettiin loppuun kesällä 2022. Kaupunkiympäristö- ja lautakunnan elokuussa 2021 tekemän päätöksen mukaisesti Ristiinan kirjastohankkeen osalta suunniteltuihin etsittiin kustannussäästöjä ja se kilpailutettiin uudestaan niin, että työt alkoivat keuhkokuumeella 2022. Hanke ylitti sille varatun määrärahan noin 25 000 eurolla vuoden 2022 aikana. Vuonna 2022 tehtiin edellisenä vuonna toteutumatta jääneet pihatyöt nuorisotilan päädyssä. Kirjasto aloitti toiminnan uusissa tiloissa syyskuussa 2022.

Kuva 1: Sisäkuva Ristiinan kirjaston uusista tiloista. Kuva 2: Kirjaston avajaisia päästiin viettämään syyskuussa ja samassa yhteydessä paljastettiin taiteilija Vilma Leinosen teos Kohtaaja.

Rantakylän urheilukentän huoltorakennus paloi tuhopolton seurauksena toukokuussa 2020 ja rakennus valmistui marraskuun lopussa 2021. Vakuutusyhtiö antoi korvauspäätöksensä vasta toukokuussa 2021 eli vuosi palon jälkeen. Ensimmäisessä korvauspäätöksessä vakuutusyhtiö LähiTapiola suostuu korvaamaan vain noin 200 000 euroa, todellisten kustannusten ollessa noin 557 000 euroa. Neuvottelut vakuutusyhtiön kanssa korvauspäätöksestä jatkuvat edelleen.

Naisvuoren näkötornin kunnostuksen rakennustyöt alkoivat keväällä 2022. Hankkeessa korjattiin näkötornin julkisivurakenteita, jotta rapautumisen eteneminen estyy. Rakennustyöt valmistuivat sopimuksen mukaisesti vuoden 2022 lopulla. Näkötornin vesikattoa ei tarkempien tutkimusten jälkeen tarvinnut uusia, vaan se saatiin maalattua. Valaistus, julkisivun maalaus ja pihatyöt saatetaan loppuun vuoden 2023 kevään aikana. Näkötorni on taas arvoisessaan kunnossa ja kestää tulevien vuosien rasituksen. Hankkeen kustannukset alittivat sille varatut määrärahat hieman yli 600 000 eurolla.

Valokuvat Naisvuoren näkötorresta ennen ja jälkeen kunnostuksen

Jalkaväkimuseolla toteutettiin esteettömyys hanke, jossa kahteen museorakennukseen uudistettiin wc-tilat ja keittiö vastaamaan nykyaikaisia museotoiminnan edellytyksiä. Museon sisäänkäsy korjattiin niin, että liikkumisesteiset henkilöt tulee jatkossa huomioiduksi museon käyttäjinä nykyistä paremmin. Museoaletta palveleva roskakatos rakennetaan keväällä 2023. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt hankkeelle avustusta 60 000 euroa. Vuodelle 2022 avustuksesta kirjautui 24 000 euroa. Rakennuksien julkisivumaalausta ja kattojen korjausta varten on haettu OKM:n avustusta myös vuodelle 2023.

Konsertti- ja kongressitalo Mikaelin vesikaton monivaiheisesta korjauksesta toteutettiin kolmas vaihe vuonna 2022. Vaiheet yksi ja kaksi on toteutettu vuosina 2020 ja 2021. Vuodelle 2023 jää vielä erillisten katoksien ja lippojen kattojen korjaukset.

Kesäaikana päivystäviin päiväkoteihin lisättiin jäähditysjärjestelmät ryhmätiloihin. Jäähditys rakennettiin Kalevankankaan päiväkodille, Kattilansillan päiväkodille, Haukivuoren päiväkodille sekä Päiväkoti Vilttihattuun Nuijamiestenkadulle. Päiväkoti Vilttihattuun sekä Kalevankankaan

päiväkodille jäähditys lisättiin myös keittiöön. Rakentamiskustannukset olivat 115 000 euroa talousarviovarauksen ollessa 200 000 euroa. Järjestelmiä ei kytketty toimintaan vielä kesällä 2022, mutta laitetaan päälle tulevana kesänä, mikäli kaupungin säästöohjelmassa ei toisin ohjeisteta.

Ristiinan Sotakoulun kunnostaminen on paikallisten järjestöjen ja seurojen monivuotinen talkootyöllä toteutettava yhteishanke. Talousarviossa oli kirjattu hankkeen menoille 250 000 euron määräraha menoihin sekä 125 000 euroa tuloja. Määräraha oli varattu omavastuusuuden kattamiseksi Sprengtporten-rahoitukselle (Suomen ja Venäjän kulttuuriperintöhanke). Hankkeen menot olivat 261 000 euroa ja tulot 55 800 euroa.

Merkittävimmät talonrakennusinvestointikohteet v. 2022 olivat:

- Eteläinen aluekoulu/Saimaanportin yhtenäiskoulu
- Ristiinan päiväkotit
- Päivystävien päiväkotien (4 kpl) kesäolosuhdehallinta (viilentävien ilmalämpöpumppujen asennus)
- Lähemäen kirjaston muutostyöt Peitsarin koulun käyttöön
- Ristiinan koulukeskuksen kirjasto
- Konsertti- ja kongressitalo Mikaelin kunnostus
- Jalkaväkimuseon esteettömyys
- Kaupungin virastotalon sisäpuolinen peruskorjaus
- Naisvuoren näkötornin kunnostus
- Anttola-talon ja Anttolan palvelutalon energiahanke öljylämmityksestä luopumiseksi

Lisäksi useita kohteita oli vuoden 2022 aikana suunnitteluvaiheessa ja varsinaisen rakentamisen alkaa vuonna 2023 tai myöhemmin.

Infra- ja viheraluepalveluiden investointien toteutuminen 2022

Kaupunkiympäristössä korjausvelkaa pienennettiin viimeistelemällä uusia alueita ja saneeraamalla vanhoja alueita. Investointikohteiden ylityksiä muodostui hulevesiohjelmaan ja sairaalakampuksen ympäristön rakentamiseen. Hulevesiohjelman investointimääräraha ylitettiin noin 87 000 eurolla, koska alkuperäisen työohjelman ulkopuolelta toteutettiin Postin uuden terminaalin hulevesiratkaisut. Tämän lisäksi viimeisteltiin jo aikaisemmin valmistunut Pankalammen hulevesiallas. Sairaalakampuksen kokonaisuus ylittyi 33 000 eurolla, koska kokonaisuuden ja kustannusten hallinta monen toimijan työmaalla oli haastavaa. Ennakoidut kustannukset ylittyivät lähinnä kiveyksien ja liikennevalojen osalta. Nämä edellä mainitut kustannusylitykset katettiin investointiohjelman muilta kohteilta.

Katujen saneerauskohteita vuonna 2022 olivat Lehmuskylässä Hakotie, Näreharju ja Käpykuja. Kattilansillassa saneerattiin Tuoppitie ja Kiulutie ja Kaukolassa Ahonkatu. Kadun saneerauksissa korjattiin kadun vesihuolto ja kadun kerrosrakenteet kokonaisuudessaan.

Pirttiniemenkatu parannettiin Porrassalmenkadun ja Mannerheimintien väliseltä alueelta. Tämä liittyi kiinteästi sairaalan sekä uuden Mielen ja kuntoutuksen talon rakentamiseen. Samalla Mannerheimintie sai liikennevalot Saksalankadun ja Pirttiniemenkadun liittymiin. Pelastusajoneuvoille on järjestetty mahdollisuus saada itselleen ko. liikennevaloihin vihreä valo hälytysajoon liittyen.

Pyöräilyn ja kävelyn edistämiskohteena oli Juvantien kevyen liikenteen väylän rakentaminen välillä Lähemäenkatu – Launialankatu. Ko. välillä levennettiin kevyen liikenteen väylää ja rakennettiin keskisaareke helpottamaan Juvantien ylitystä. Liikenneturvallisuutta parannettiin myös Maaherrankadun ja Maunukselantien liittymässä. Liittymä rakennettiin kaupungin uusien esteettömyysohjeiden mukaisesti esteettömänä.

Hallitustorille rakennettiin lisää mahdollisuuksia liittyä torin pinnalta vesijohtoon ja viemäriin. Kalevankankaan friebee golfkentän kohdalle rakennettiin uusi ajoneuvoliittymä ja lisättiin pysäköintimahdollisuuksia. Pankalammella viimeisteltiin Saattotien ja Pankalammen uimarannan välistä kevyen liikenteen väylää. Visulahdessa päällystettiin ja viimeisteltiin Metsurinraitin alkuosa sekä Katajamäentie. Nämä työt mahdollistavat alueen kaupan ja palveluiden yksiköiden kehittämisen Visulahden alueella. Rantakylässä Karikon kiertoliittymän läheisyyteen aloitettiin Pistokadun rakentaminen syksyllä 2022. Pistokadun alueelle voi sijoittua jatkossa kaupan ja teollisuuden toimintoja.

Graanin alueella kunnostettiin ja maisemoitiin vanhaa Graanin tehtaiden aallonmurtajaa. Vanhan tukkialtaan veden vaihtuvuuden parantamiseksi rakennettiin altaan päähän uusi vesiyhteys ja sen kohdalle kaunis kävelysilta. Rantavuolinkadun loppuosuus sekä Kaukonkatu päällystettiin ja viimeisteltiin. Vanhoista alueista Huvilakatu ja Lamminharju Kalevankankaalla sekä Muurarinkatu ja Kirvesmiehentie Rantakylässä saivat asfalttipäällysteen.

Graanin aallonmurtaja

Hulevesien hallintahankkeita oli Naistinginrannan hulevesien viivytyksellä. Myös Pitkäjärven hulevesiin liittyvän Biohiili-hankeen kehitystyö jatkui (yhteishanke Xamk:n kanssa). Postin uuden kiinteistön alueelle Tuskuun rakennettiin hulevesiputkitus Kympinkadun ja Lentokentäntäkdun väliselle alueelle.

Urpolanjoella tehtiin Mikkelin jokien kalateiden kunnostusta. Urpolanjoki avattiin kalojen vaellukselle ja tämä mahdollistaa jatkossa vaelluskalojen lisääntymisen valuma-alueen virtapaikoissa. Suurin osa kalateiden rakentamisesta tehtiin kuivatyönä työpadon suojassa. Kuivan syksyn ansiosta työt sujuivat hyvin ja luonnonmukaiset kalatiet saatiin valmiiksi. Urpolanjoen yläosaan sijoittuva osuus kalatiestä säätää jatkossa Urpolanlammen vedenkorkeutta. Kalatiet ja patojen osittainen purkaminen valmistui marraskuun alussa. Maisemointi- ja viimeistelytyötä jatketaan keväällä 2023 ja pienimuotoisia kunnostuksia tehdään myös kesällä 2023.

Urpolanjoen työmaa ja joen suvannoista löytyneitä kalanpoikasia

Kivisakastin viheralueiden peruskorjaus tehtiin syksyllä 2022. Kivisakastin alueen suunnittelu tehtiin yhteistyössä museoviraston, Savonlinnan museon ja Ely-keskuksen kanssa. Alueen arvon ja arvokkuuden vuoksi työ tehtiin hyvin pieteetillä ja huolellisesti. Uudet istutusalueet rajattiin

vanhoilla katunupukivillä, joten alueen hoito jatkossa helpottuu. Porrasaskelmat korjattiin, kivimuurit siistittiin ja muureja kunnostettiin vaurioituneista kohdista. Kivisakastin uudella valaistuksella haluttiin korostaa esteettistä ja taiteellista vaikutelmaa ja pyrittiin tuomaan esiin rakennuksen massiivisuus ja pintastruktuuri.

Viheralueinvestoinnit ja osallistava budjetointi

Puistojen leikkipaikoista peruskorjattiin Laajalammen leikkipuisto. Kivisakastin ympäristö peruskorjattiin syksyllä 2022. Lisäksi viimeisteltiin Kirkonvarkauden Koranteripuisto. Viheraluepalvelut rakennutti katujen infrakohteiden viherosat.

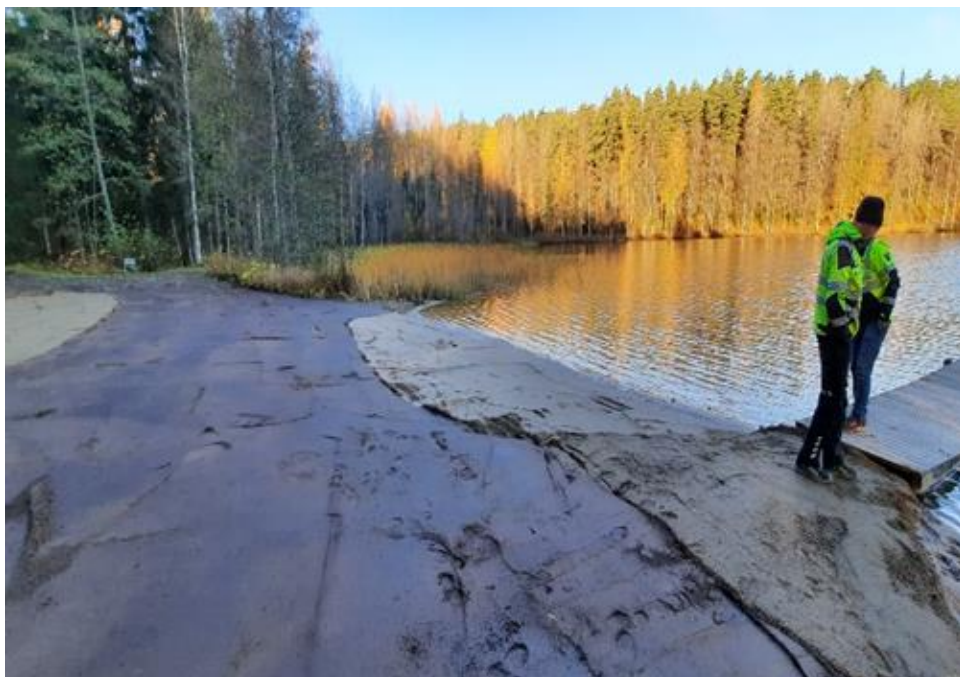

Koranteripuisto Kirkonvarkaus

Laajalammen leikkipuiston peruskorjaus

Osallistava budjetointi oli ensimmäistä kertaa kaupungin investointiohjelmassa. Asukkaat saivat äänestää vaihtoehtoja, joista valittiin toteutettavat kohteet. Äänestys oli kevättalvella ja päätöksenteko kaupunkikehityslautakunnassa toukokuun lopussa. Tiukan aikataulun puitteissa saatiin toteutettua pääosa hankkeista, joidenkin kohteiden osalta jää viimeistelyä tehtäväksi vielä vuonna 2023. Osallistavan budjetoinnin kohteina olivat mm. penkkejä ikäihmisille, Tuukkalan uimarannan peruskorjaus, Ristiinaan Sotakoulun rannan kotalaavu, pyörähuoltopisteitä 6 kpl taajamiin sekä kuntoilupiste ikäihmisille pääkirjaston eteen. Talonrakennuspalvelut ja liikuntapalvelut toteuttivat myös osallistavan budjetoinnin kohteita mm. Sydänmaan retkeilyreitien kunnostus, Otavan koulun peliareena, Urheilupuiston maatrampoliini ja parkourvälineet Haukivuorelle.

Tuukkalan uimarannan peruskorjaus

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN (1000 €) S=SITOVUUSTASO	Kumulatiivinen toteuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama (-) alle (+) yli
KAUPUNKI						
Muut pitkävaikutteiset menot						
Maaseudun nopeat tietoliikenneyhteydet		150		150	0	-150
Rakennusvalvonnan arkiston digitointiprojekti	170	293		293	152	-141
Osallistava budjetointi	175	200		200	175	-25
Paikkatietoalustan uusiminen		600		600	0	-600
Muut pitkävaikutteiset menot yhteensä		1 243		1 243	327	-916
Maa- ja vesialueet						
Maa- ja vesialueiden myynti, TULOT *	S	2 000		2 000	1 797	-203
Maa- ja vesialueiden hankinta, MENOT	S	250	2800	3 050	2 893	-157
*sis. myyntivoiton 1.703.168,92 euroa						
Rakennukset						
Rakennusten myynti *	S	50		50	266	216
*sis. myyntivoitot/-tappiot neton -434.149,23 euroa						
RAKENNUKSET						
Sivistystoimi						
Tikanpellon päiväkoti		11	150	150	0	-150
Launialan koulun muutos päiväkodiksi			200	-200	0	0

Ristiinan uusi päiväkot	111	1 500		1 500	77	-1 423
Päivystävien päiväkotien kesäolosuhdehallinta		200		200	115	-85
Eteläinen aluekoulu, TULOT	49				49	49
Eteläinen aluekoulu, MENOT	15 871	13 000		13 000	15 204	2 204
Itäinen aluekoulu	84	100		100	19	-81
Itäinen päiväkot		100		100	0	-100
Ristiinan koulukeskuksen kehittäminen	848	450		450	475	25
Lähemäen koulun muutostyöt	153		200	200	153	-47
Kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimi						
Mikaelin kunnostus	459	100		100	87	-13
Jalkaväkimuseon vesikatto, TULOT	60				60	60
Jalkaväkimuseon vesikatto, MENOT	257	200	40	240	243	3
Rantakylän uimahallin kloorikone		150		150	0	-150
Rantakylän kentän huoltorakennus TULOT	278			0	190	190
Julkiset rakennukset						
Kaupungin virastotalo, peruskorjaus						
<i>Sisätyöt</i>	2121	150		150	123	-27
Naisvuoren tornin kunnostus	951	1 650	-120	1 530	905	-625
Sotakoulu, Ristiina TULOT	111	125		125	56	-69
Sotakoulu, Ristiina MENOT	658	250		250	261	11
Haukivuoren palvelutalon vesikatkon uusiminen		150		150	0	-150
As Oy Partinkartano, Ristimäenkatu		500		500	2	-498
Kiinteistöjen muut muutos- ja peruskorjaustyöt						
<i>Koulu- ja esiopetus</i>	25	200		200	25	-175
<i>Hyvinvointi ja osallisuus</i>	0	100		100	0	-100
<i>Julkiset rakennukset</i>	15	100		100	15	-85
<i>Sote-kiinteistöt</i>	0	100		100	0	-100
Rakennusten suunnittelumääräraha	0	75		75	0	-75
Energiataloudelliset investoinnit TULOT	84	40		40	84	44
Energiataloudelliset investoinnit MENOT	267	150	80	230	267	37
Sähköautolataus (3/2x35 kW), TULOT	20	20		20	20	0
Sähköautolataus (3/2x35 kW), MENOT	29	50		50	29	-21
Alv-tarkistukset					3	3
RAKENNUKSET YHTEENSÄ						
MENOT	S	19 625	0	19 625	18 004	-1 621
TULOT	S	185	0	185	459	274
NETTO		19 440	0	19 440	17 545	-1 895

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN (1000 €) S=SITOVUUSTASO	Kumulatiivinen toteuma	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutusma	Poikkeama (-) alle (+) yli
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
Satamalahden kehittäminen	405	500		500	145	-355
EcoSairila	3067	200	-100	100	85	-15
Kalevankankaan alue	115	200	-50	150	25	-125
Matkailu	116	200		200	116	-84
Ruutukaavakeskustan kehittäminen	83	150		150	83	-67
Vt5 yhteysväli Mli Juva, kaupungin osuus	6944	150		150	83	-67
VT13 Karikon liittymä	1869			0	3	3
Kadut, Sairaalakampuksen ympäristö	283	200	50	250	283	33
Kadunsulatusjärjestelmän uusiminen	16	40		40	16	-24

Kadut (yritys- ja asuinrakentamisen tukeminen)	746	800		800	746	-54
Kadut	1211	1 200		1 200	1 211	11
Pyöräilyn ja kävelyn edistäminen						
<i>Pyöräilyn ja kävelyn edistäminen</i>	111	100	50	150	111	-39
<i>Savilahden rannan yhtenäinen kevyt- väylä</i>	316	400	-200	200	114	-86
<i>Meijeripuiston rannan yhtenäinen puistoväylä</i>	1	150	-50	100	1	-99
Lentoasema (sis. Valtion investointutun) TULOT	14	150		150	0	-150
Lentoasema (sis. Valtion investointutun) MENOT	390	200		200	31	-169
Katuvalojen saneeraus (ohjausyksiköt)	387	200	300	500	387	-113
Puistot ja leikkipaikat	240	250		250	240	-10
Lähemäkitalon päiväkotit, piha	0	50		50	0	-50
Geopark hanke (Unesco Status)	300	50		50	12	-38
Vesistö						
<i>Hulevesiohjelma</i>	536	300		300	536	236
<i>Hulevesialueen rakentaminen (Urpo- lan lampi)</i>	23	200		200	23	-177
<i>Naistingin lintukosteikon kunnostami- nen, hanke TULOT</i>	125	20		20	21	1
<i>Naistingin lintukosteikon kunnostami- nen, hanke MENOT</i>	156	75		75	52	-23
<i>Satamien kunnostus</i>	41	50		50	41	-9
<i>Retkisatamien peruskunnostus</i>	120	120		120	120	0
<i>Mikkelin joet patojen poistaminen, hanke TULOT</i>		100	-100	0	0	0
<i>Mikkelin joet patojen poistaminen, hanke MENOT</i>		200		200	103	-97
Liikkuminen						0
<i>Uimarantojen kunnostukset</i>	47	50		50	47	-3
<i>Liikuntapaikkarakentaminen ja kun- nostus</i>	94	100		100	94	-6
<i>Ladun siirto ja ensilumenladun sijoit- taminen Kalevankankaalle</i>	2	250		250	2	-248
Kiinteät rakenteet ja laitteet menot	S	6 385	0	6 385	4 709	-1 676
Kiinteät rakenteet ja laitteet tulot	S	270	-100	170	21	-149
Kiinteät rakenteet laitteet netto		6 115	100	6 215	4 689	-1 526
Koneet ja kalusto						
Hallinnon palvelualue (keskushallinto/ruoka- ja puhtaus)	90	90		90	90	0
Vaalimainostelineiden uudistaminen	4	75		75	4	-71
Sivistyksen palvelualue						
<i>Opetuslautakunta</i>	162	190		190	162	-28
<i>Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakun- ta</i>	177	170		170	177	7
Asumisen ja toimintaympäristön palvelualue		75		75	0	-75
<i>Tornimäen rinnerakenteet</i>	155		155	155	155	0
Kaluston myyntivoitto/-tappio	12				12	12
Koneet ja kalusto menot		600	155	755	587	-168
Koneet ja kalusto tulot					12	12
Koneet ja kalusto netto		600		755	575	-180
SIIJOITUKSET						
Osakkeet ja osuudet						
Menot		750	0	750	373	377
<i>Saimaa Stadium Oy</i>	800	200		200	200	0
<i>Muiden osakkeiden hankinta</i>		250		250	70	180

<i>Itäradan suunnitteluhankeyhtiö</i>	68	300		300	68	232
<i>Sijoitus Etelä-Savon pääomasijoitus- rahastoon</i>	48			0	34	-34
Tulot		0	0	0	236	50
<i>As Oy Ristimäenkatu</i>				0	93	-93
<i>Osakkeiden myynti*</i>		0		0	143	143
<i>*sis. myyntivoitot/-tappiot neton - 615.271,88 euroa</i>						

KAUPUNGIN INVESTOINNIT YHTEENSÄ

MENOT	S	28 853	2 955	31 808	26 893	-4 915
TULOT	S	2 505	-100	2 405	2 791	200
NETTO		26 348	3 055	29 403	24 102	-5 115

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN (1000 €) S=SITOVUUSTASO

Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jäl- keen	Toteutu- ma	Poik- keama (-) alle (+) yli

TASEYKSIKKÖ

Etelä-Savon pelastuslaitos

MENOT	S	324	279	603	335	-268
TULOT*	S	60	188	248	210	-38
NETTO		264		355	124	-231

*sis.myyntivoiton 30.000 euroa

LIIKELAITOKSET

Otavan opisto

MENOT	S	15		15	0	-15

Vesiliikelaitos

MENOT	S	2 560		2 560	2 269	-291
<i>Vesilaitokset</i>	s	370		370	35	-335
<i>Jätevesipuhdistamot</i>	s	920		920	455	-465
<i>Verkostot</i>	s	1 270		1 270	1 263	-7
<i>Metsä-Sairilan puhdistamo</i>					515	515
TULOT						0
NETTO		2 560		2 560	2 269	-291

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

MENOT	S	31 752	3 234	34 986	29 496	-5 490
TULOT	S	2 565	88	2 653	3 001	348
NETTO		29 187	3 146	32 333	26 495	-5 838